

ESIET SVEICINĀTI JŪSMĀJĀS!

Ar dziesmu, dzeju un puķēm pa dzīvi

Pirmsvēlēšanu maratonbraucienā pa rajona pagastiem un lielajā deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanas steigā bijām palaiduši garām kādu svarīgu faktu — nebijām viesojušies Jūsmājās. Publikācija rubrikā «Esiet sveicināti jūsmājās!» bija izpalikusi. Taču nekā vēl nebija zaudēts, ķērām tik ar roku abonentu kvīšu grozā. Nopriecājāmies, ka uz kvīti bija lasāma Preiļu prese, bet pati laikraksta «Novadnieks» lasītāja — pilsētā daudziem ļoti pazīstamā pensionētā skolotāja Janīna Ciša. Un tā janvāra pēdējā dienā zvaniņam pie Janīnas kundzes dzīvokļa durvīm, kuru priekšā pāri kāpņu margām garus un treknu lapu pilnus zarus karināja «vaska» puķe. Daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpā tādu lietu gadās redzēt varen reti.

— Kā jums pa mājām ājas, skolotāj?

— Tiri labi, rosos, vienmēr kaut ko daru. Dziedu «Jumaleņā», katru nedēļu ir jābrauc uz mēģinājumiem Riebiņos. Darbojamies tur ļoti aktīvi, mūs ievēro arī citur valstī, dzīd kur esam kopā bijuši, «Baltica» festivālos, dziesmu un deju svētkos kā papildinājums. Parasti Brīvības muzejā darbojamies, kur tie ārzemnieki vairāk nāk. Tad mēs viņus priecinām ar dziesmām, parunājamies, pacienājam ar pupām un vīstokli.

«Jumaleņā» dziedu no 1984. gada, laikam tikai kādu pusgadu vēlāk, kā nodibinājās, atnācu. Bet patiesībā esmu ar dziesmu kopā kopš bērnības, kopš skolas gadiem. Jau 1947. gada vasarā Preiļu 1. vidusskolas kori dziedāju skolēnu festivālā. Tā bija pirmā reize, kad uzstājos ārpus rajona. Universitātes Aulā dziedājam un dabūjam trešo vietu republikā. Pašiem par to bija liels brīnums. Tūlīt pēc tam rajona kultūras nama kori sāku dziedāt, kamēr vien tas pastāvēja. Beigās — rajona skolotāju kori. Nekad neesmu pārstājusī dziedāt.

— Tik daudz dziedāts, vai varat arī kādas vismīļākās dziesmas nosaukt?

— Pēdējos gados vistuvākā liekas «Atīt vīna bolta vīšņā», tāpat «Stāvēju, dziedāju», «Skan balstenis reitā agri». Un daudz daudz citu.

Dziesmas un dziedāšana ir

● Mūsu lasītājai Janīnai Čīšai savā laikā mājās bijusi viena cita palma — vēl lielāka un kuplāka. Tagad tā dzīvojošā Preiļu siera rūpnīcā. Foto M.Rukosujevs

tikai viens no tematiem, par kuriem ar Janīnas kundzi var runāt un runāt. Otrs liels un svarīgs temats ir viņas profesija — latviešu valodas un literatūras skolotājas amats, daiļliteratūra, dzeja. Janīna Ciša aizgāja pensijā 1984. gadā no Preiļu 1. vidusskolas. Vairākus gadus strādāja citās rajona skolās, kur vajadzēja kādu pedagogu aizvietot. Tā viņa mācījusi savu priekšmetu Preiļu 2. vidusskolā, Sutros, Rušonā, Vārkavā, likusi bērniem obligāto literatūru lasīt, pati centusies darbus, īpaši dzeju, izkonspektēt, lai pēc tam skolēniem izklāstītu pēc iespējas saistošāk un interesantāk.

— Es centos ieinteresēt jauniešus lasīt dzeju. Atlasīju tos autorus, kuru tekstiem Raimonds Pauls sacerējis mūziku. Bērni klausījās, centās atšifrēt domu. Ar mūziku bija aizraujošāk. Jūs pat iedomāties nevarat, ar kādiem zemtekstiem tajos laikos rakstīja! Piemēram, Prāgas pavasarī sešdesmit astotajā gadā... Cik tajā laikā dzejā bija modināšs gars!

Kad mainījās valstis un iekārtas, man tā gribējās strādāt skolā, likās, nu gan es tagad varētu bērniem tik daudz kā izstāstīt. Es taču labi atcerējos savu bērnību Latvijas pirmās brīvvalsts laikā. Un tagad arī gribējās izjust to brīvības garu.

Esmu dzimusi Vārkavas pagasta Sila Čeirānos. Ģimenei piederēja 22 hektāri zemes, aramās gan tikai deviņi hektāri. Bet darba visai ģime-

nei pietika. Tēvs zemi ne tikai milēja, viņam bija izpratne par to, kā un ko audzēt. Jau tajos laikos saprata, ka vajag minerālmēslus lietot.

Laikam no tiem laikiem man patik dažādi zemes darbi, patik dārzā strādāt. Abi ar vīru vasarās to vien darām, kā pa dārzu rosāmies. Gan tepat pilsētā pie mājas mazs pleķītis apstrādājams, gan sešas simtdaļas pie Eikša ezera. Tur gan nekādas mājas un vasarnīcas neesam sacēlušī, tikai dārzāju dēļ turam. Mums visa kā pašiem pieaug — ir savi sīpoli, kartupeļi, burkāni, pupas, sevišķi man patik zirņi.

Vēl viena skolotājas Janīnas kaislība ir puķes. Tas, ko redzat «Novadniekā» publikācijā fotoattēlā tālākajā plānā, ir datelpalma, kas lapu galotnes atspiedusi pret griestiem. Esot no mazas sēkļaņas pašas izaudzēta un izlolota, jau gadus desmit augot, bet vēl ne reizi neesot ziedējusi. Puķei mazajā pilsētas dzīvoklī par šauru, znots Jānis soloties ņemt pie sevis uz Līvāniem, tur ofisā būšot gana vietas. Vai tad nebūs žēl šķirties, jautājam. Ko tur žēlot, tāda pati maza palmaņa virtuvē uz palodzes augot. Un ir jau arī citas skaistules, ko apcubināt. Patiesi, mēs, redakcijas darbinieki, pārliecinājāmies, ka nav vis taisnība tiem, kuri uzskata, ka tradicionālajām mirtēm pilsētas dzīvokļi neder, par sausu un karstu. Janīnas kundzes mājās četras trekni zaļas mirtes viena par otru cenšas pierādīt,

ka galvenais ir gādīgu roku pieskārieni. Tad, kā saka, sazaļo pat slotas kāti.

Daudzajiem sarunu tematiem pa vidu noskaidrojam arī to, ka skolotāja Janīna ir cītīga «Novadnieka» lasītāja, no a līdz z visu izlasot. Šogad varot teikt vienīgi to, ka jūtamās lielas pārmaiņas avīzē — jaunās nodaļas, jaunas rubrikas. Īpaši patīkot jaundzimušos bērniņus aplūkot un bērnudārzniekus. No rakstītā pašai visvairāk patīkot skolu dzīve, apraksti par lauku cilvēkiem un viņu dzīvi, par kultūru.

Pirms atvāšanās pārmijam pāris vārdus par mazmeitu Lienu, kura pagājušā gada smukuma konkursā rajonā piedalījās, par to, ka bijušie darbabiedri nav aizmirsuši, ka vīrs Leons pēdējā laikā ar pašvaldību vēlēšanu organizēšanu dikti aizņemts. Ar viņa aizņemību Janīnas kundze sen apradusi, Leons visu mūžu bijis aktīvs un darbīgs, te revīzijas komisijā, te vēlēšanu komisijā vai kur citur. Bet pavisam uz atvārdām sarunājam, ka derētu vēl kādreiz tikties, jo skolotāja nav izstāstījusi par vēl kādu savu aizraušanos — rokdarbiem. Līdz citai reizei!

L.Kirillova

Nenokavējiet! Līdz 25. februārim

«NOVADNIEKU» martam un līdz gada beigām var pasūtīt visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem. Abonentiem martā tiks izlozēta «Lattelekom» balva, «Unibankas» un «Novadnieka» prezentācijas priekšmeti, IU «Paula 3» torte, dāvanu kartes, ko piedāvā veikali «Rūķi», «Karina» «Ģimenīte», IU «Volkovs», «Salanga», SIA «Gardums», IU «Komar Karate Klubs Aglona».

ĪSZIŅAS

Līvānu slimnīcas slēgšanai nepiekrīt

Līvānu novada dome sagatavojusi vēstuli Labklājības ministrijai, kurā pausts protests pret Daugavas slimokases darba grupas izstrādāto veselības aprūpes attīstības plānu, kas paredz līdz 2005. gadam reorganizēt vai pat slēgt Līvānu slimnīcu. Daugavas slimokases plāni tikuši gatavoti slepenībā, neinformējot par tiem nedz Līvānu novada, nedz rajona pašvaldību, sacīja novada domes vadītājs V.Gercāns. Attīstības plānā minēts, ka Līvānu slimnīca varētu tikt pārveidota par veco ļaužu aprūpes vai psihiatrijas ārstniecības iestādi, taču šobrīd nav zināms finansējuma avots šāda projekta īstenošanai. Ja Daugavas slimokases un Labklājības ministrijas atbilde jautājumā par slimnīcas saglabāšanu būs noraidoša, tiks uzsākta iedzīvotāju parakstu vākšana vai citas aktivitātes, lai saglabātu slimnīcu novadā, kurā ir vairāk kā 13 000 iedzīvotāju.

Līvānu poliklinikas ēkā būs bibliotēka

Līvānu poliklinikas ēka kopš janvāra ir Līvānu novada domes īpašums, šis fakts apstiprināts ar ierakstu zemesgrāmatā. Šobrīd apmēram puse poliklinikas telpu netiek izmantotas, tādēļ dome pieņēmusi lēmumu vienā ēkas daļā izmitināt pilsētas bibliotēkas lasītavu. Pašreiz bibliotēka un arī lasītava atrodas vecā ēkā, kurai vajadzīga rekonstrukcija, tādēļ lietderīgāk lasītavu pārvietot. Izvēli pastēdzināja arī fakts, ka lasītavas grīda ir ļoti nedroša. Novada dome ņems 7000 latu lielu kredītu Valsts kasē, lai nodrošinātu lasītavas izvietošanu poliklinikas ēkā. Poliklinikas ēkas remontam tiks izlietoti arī Ls 2650, ko šim mērķim aizvadītā gada nogalē piešķīra rajona padome.

Vērš Saeimas uzmanību uz Reģionālā fonda finansēšanu

Latgales pilsētu savienība nosūtījusi Saeimai rezolūciju, kurā pausts aicinājums rast iespēju palielināt Reģionālā fonda finansējumu, lai nodrošinātu jaunu projektu realizēšanu vismaz 2000. gada līmenī, informēja Latgales pilsētu savienības priekšsēdētājs V.Gercāns. Šobrīd līdzekļi īpaši atbalstāmo reģionu fondā ir nepietiekami pat agrāk apstiprināto projektu turpināšanai.

Galēnos keramikas izstāde

Pirmdien Galēnu pamatskolā tika atklāta keramika Leontīna Cīruļa darbu izstāde. Mākslinieks iepazīstināja ar sevi un pastāstīja, kā top viņa darbi. Izstādē apskatāma melnā keramika, galvenokārt sīkplastika un neliela izmēra darbi. Izstādes mērķis ir iepazīstināt bērnus ar māla izstrādājumu tapšanas gaitu, kas ir ļoti vienkārša. Ja bērnam ir interese un vēlēšanās, tad nelielus keramikas nieciņus var pagatavot katrs pats. Izstāde būs aplūkojama visu nedēļu.

Sertificēti traumatologi ortopēdi

Dr. Anrijs Buzijāns,
Dr. Andrejs Peredistijs

10. februārī no plkst. 10.00 līdz 16.00 Līvānu pilsētas poliklinikā, Rīgas ielā 77, 211. kab., konsultēs slimniekus ar kustību un balsta aparāta problēmām (ceļa, gūžas un pleca locītavu problēmas, kaulu deformācijas, lūzuma sekas).

Pierakstīties pa tālr. 53 42184, 53 44174.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Budžets janvārī pildījies sekmīgi

Valsts pamatbudžeta izpilde janvārī bijusi veiksmīga, liecina Valsts kases dati. Ieņēmumi ir pārsnieguši izdevumus, veidojot 7,56 miljonus latu pārpalikumu. Janvārī ieņemtie 63 miljoni latu bijuši par 10 miljoniem vairāk nekā pērnā gada janvārī. Finanšu ministrs Gundars Bērziņš uzskata, ka labie ieņēmumi ir rezultāts pērn uzsāktajai nodokļu iekasēšanas uzlabošanai. Bet varbūt janvārī jūtams decembra ekonomiskās aktivitātes labvēlīgais iespaids?

Latvijas iedzīvotāju skaits samazinājies par 0,6 procentiem

Kopējais iedzīvotāju skaits 2000. gadā Latvijā samazinājies par 13,8 tūkstošiem jeb 0,6 procentiem, liecina statistikas dati. Dabiskās kustības rezultātā cilvēku skaits samazinājies par 12 000, migrācijas dēļ — par 1,8 tūkstošiem.

Pērn Latvijā dzimuši 20,1 tūkstotis bērnu, kas ir par 4 procentiem vairāk nekā 1999. gadā. Toties miruši 32,1 tūkstotis cilvēku jeb par 2 procentiem mazāk nekā 1999. gadā.

Slēdz divus piena pārstrādes uzņēmumus

Pēc janvārī konstatētās masveida saslimšanas ar dizentēriju Valsts veterinārais dienests, veicot apstiprinātas pārbaudes, konstatējis virkni pārkāpumu, kuru rezultātā pilnīgi tika apturēta zemnieku saimniecības «Roze AB» ražošanas darbība, bet Jēkabpils piena kombinātā apturētas biezpiena un krējuma ražošanas līnijas. Vēl vairākiem uzņēmumiem izteikti brīdinājumi, bet par neatbilstību amatam no darba atbrīvots Rēzeknes veterinārās pārvaldes priekšnieks Vitālijs Gulbinskis.

Meklēs noieta tirgu Japānā

Latvijas uzņēmējiem šī gada septembrī būs iespēja piedalīties Baltijas valstu ražojumu izstādē Japānā, parādot, ar ko Latvijas varētu interesēt investorus, kā arī meklējot alternatīvu neizdevīgājam eiro tirgum. Japāņi gan noteikuši, kuras nozares viņus interesē — elektronika, informācijas tehnoloģijas, kokapstrāde, mašīnbūve, farmācija un pārtikas rūpniecība. Pērnā gada deviņos mēnešos uz Japānu Latvija eksportēja preces par 3,38 miljoniem latu, pārsvarā koksnes un ķīmiskās rūpniecības izstrādājumus.

Grozīs Lauku atbalsta dienesta likumu

MK komiteja akceptēja grozījumus Lauku atbalsta dienesta likumā. Pašlaik dienests administrē nacionālās subsidijas, bet pēc tā akreditācijas administrēs arī SAPARD un citu ES finansējumu. Jaunais likums precizēs Lauku atbalsta dienesta funkcijas saskaņā ar paredzamajiem grozījumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kurā ir noteikts, ka Lauku atbalsta dienests izskata administratīvo pārkāpumu lietas un uzliek administratīvos sodus savas kompetences ietvaros.

Nosaka ciršanas apjomu valsts mežos

Akceptēts maksimālais koku ciršanas apjoms valsts mežos līdz 2005. gadam. Tas paredz, ka šajā laikā drīkstēs izcirst 67 534 hektārus mežu un 16,585 miljonus kubikmetrus koksnes. Gadā vidēji tie ir 3,32 miljoni kubikmetru koksnes. Pēc jaunajiem aprēķiniem, visvairāk varēs cirst Ventspils, Liepājas un Talsu virsmēžniecībās, bet vismazāk — Preiļu un Krāslavas.

Arī panki mīl prezidenti

Kā liecina socioloģiskās aptaujas, tauta mīl savu prezidentu. Tagad kļuvis skaidrs, ka Vairu Viķi-Freibergu mīl arī Latvijas panki — ortodoksālā pankgrupa PND speciāli viņai sarakstījusi un vēltījusi pat dziesmu «VVF». Dziesma esot par to, ka no Vairas nevajag gaidīt vairāk, nekā viņa spēj izdarīt. Viņa taču arī ir tikai cilvēks un sieviete.

Sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

22154, 21996 (žurnālistiem). Fakss 22305.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADA DOMĒ

31. janvārī notika Preiļu novada domes sēde. Darba kārtības svarīgākie jautājumi bija novada budžeta un speciālā budžeta apstiprināšana.

Novada budžets apstiprināts gandrīz vienbalsīgi

Visi novada domes deputāti, izņemot Preiļu teritoriālās komitejas deputātu Vladimīru Ivanovu, kurš balsoja pret, vienbalsīgi apstiprināja novada budžetu 2001. gadam. Noteikts, ka ieņēmumu daļa būs 1 644 944 latu apmērā, bet izdevumu daļa — 1 633 6656 latu apmērā, kases apgrozāmie līdzekļi — 11 288 latu.

Noteikta novada domes priekšsēdētāja algas likme 380 lati mēnesī. Apstiprinātas arī abu priekšsēdētāja vietnieku algu likmes — Aizkalnes pagasta teritoriālajā komitejā 200 latu, bet Preiļu pagasta teritoriālajā komitejā 170 latu mēnesī.

Vēl sēdē apstiprināts darba samaksas nolikums Preiļu pilsētas domē un domes štatu saraksts, kā arī abu pagastu teritoriālo komiteju darbinieku štatu saraksts un algu likmes. Noteiktas arī pilsētas iestāžu vadītāju algu likmes, piemaksu apmēri, vecāku maksa par bērnodārzu, par apmācību Preiļu bērnu mūzikas skolā.

Pieņemts lēmums apstiprināt 2001. gada Preiļu novada speciālo budžetu ieņēmumos 296 748 un izdevumos 296 648 latu apmērā ar līdzekļu atlikumu gada beigās 100 latu apmērā.

Par privatizēto dzīvojamo māju noņemšanu no domes bilances

Sēdē izskatīti dzīvojamo māju privatizācijas komisijas

iesniegtie materiāli un nolemts nodot apsaimniekošanā dzīvojamo māju īpašniekiem ēku Brīvības ielā 1a.

Par objektu privatizāciju

Izskatot Preiļu pilsētas pašvaldības īpašuma objektu tālāk izmantošanas iespējas, nolemts nodot privatizācijai pašvaldības īpašumā esošās ēkas kopā ar zemi Preiļos, Liepājas ielā 44. Privatizācijas komisijai uzdots veikt nepieciešamās darbības privatizācijas procesa nodrošināšanai.

Par sadarbības iespējām

Novada domes sēdē izskatīja informāciju, ko bija sagatavojusi sadarbības starp Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeju un Preiļu novada domi darba grupa.

Nolemts, ka Raiņa muzejam jāiesaka izstrādāt un iesniegt novada domē apstiprināšanai koncepciju sadarbībai ar Preiļu novada domi. Tiks lūgts muzeja administrāciju un Kultūras ministriju izteikt savu nostāju par iespēju Preiļu novada domei kļūt par muzeja līdzīpašnieci.

Vēl nolemts slēgt līgumu par muzejam lietošanā nodotās zemes 5,9 hektāru platībā iznomāšanu, kā arī iedalīt 50 latus kā biedra naudu par 2000. gada parādu un 2001. gadu no Aizkalnes pagasta, Preiļu pagasta un Preiļu pilsētas teritoriālo komiteju budžetiem. Līdzekļi tiks izmantoti sabiedriskās organizācijas «Jasmuiža» fondā topogrāfiskā plāna uzmērīšanai.

Par Preiļu novada teritorijas attīstības koncepciju un stratēģiju

Saskaņā ar LR likumu «Teritorijas attīstības plānošanas likums», MK noteikumiem

«Var pat ar cepurēm kalnus sanest, ja tik rodas nesēji.»

G. Ufītis

«Par teritorijas plānojumiem» un «Kārtība, kādā piešķiramas valsts dotācijas pašvaldības teritorijas attīstības plānu izstrādāšanai» Preiļu novada pašvaldība savas kompetences ietvaros nolēma uzsākt Preiļu novada teritorijas attīstības programmas un tās sastāvdaļu — koncepcijas un stratēģijas — izstrādi, pieņemama zināšanai novada teritorijas attīstības programmas pamatnostādnes.

Tika nolemts, ka kopīga teritorijas attīstības plāna izstrādē jāaicina piedalīties arī novadam tuvumā esošās un ierītesētās pagastu padomes. Sēdē nolēma izveidot darba grupu (vadītājs Valērijs Stūris) un līdz 2001. gada 1. martam Preiļu novada domē iesniegt novadu veidojošo pašvaldību plānošanas dokumentu un Latgales pilsētu attīstības stratēģijas darba versijas izvērtējumu.

Par sociāli ekonomiskās programmas e-Latvija realizācijas iespējām

LR Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi sociāli ekonomisku programmu e-Latvija, kura ir virzīta uz informācijas sabiedrības izveidošanu Latvijā un jaunās ekonomikas attīstību. Preiļu novada dome uzskata, ka piedalīšanās šajā projektā ir svarīgs priekšnoteikums ekonomiskās labklājības līmeņa paaugstināšanai novadā. Tāpēc savas kompetences ietvaros dome nolēma atbalstīt izstrādāto Preiļu novada sociāli ekonomisko koncepciju e-NOVADS.

Nolemts aicināt LR Ekonomikas ministriju veicināt novadu informatīvās sabiedrības attīstību saskaņā ar sociāli ekonomiskās program-

mas e-Latvijas principiem.

Šī jautājuma tālākai risināšanai izveidota darba grupa: novada domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis (darba grupas vadītājs), domes speciālisti Aleksandrs Poplavskis un Valērijs Stūris, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas datortspēciālists Juris Erts.

Par pašvaldību vēlēšanām

Pamatojoties uz likumu «Par pilsētu, rajonu, novadu un pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām», novada domes sēdē noteikts, ka 2001. gada Preiļu novada domes vēlēšanās būs četri vēlēšanu iecirkņi: Preiļos, Raiņa bulvārī 26 un Kocperatīvajā ielā 6, Aizkalnē, Raiņa ielā 5 un Preiļu pagastā Ličos. Preiļu novada vēlēšanu komisijai uzdots veikt viena Preiļu iecirkņa komisijas pieņēmumus.

Citi jautājumi

■ Novada domē pieņemts lēmums atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz zemi 46,2 hektāru platībā Preiļu pagastā Sporānos.

■ Apstiprināts būves — Preiļos, Rēzeknes ielā 15, a/ «Preiļu siers» tirdzniecības telpas — pieņemšanas ekspluatācijā 2001. gada 9. janvāra akts.

■ A/s «Preiļu siers» izsniegta atļauja atvērt pārtikas un rūpniecības preču pašapkalpošanās veikalu Preiļos, Rēzeknes ielā 15.

■ A/s «Preiļu siers» atļauts veikt alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību no pulksten 8.00 — 22.00 veikalā Rēzeknes ielā 15.

■ Alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības no pulksten 8.00 — 22.00 atļauja izsniegta SIA «Kadiķis» veikalam Rēzeknes ielā 36.

Sagatavoja L.Kirillova

«Novadnieks» aicina atsaukties vēstules autorus

Pagājušajā nedēļā «Novadnieka» redakcija saņēma kāda Preiļu iedzīvotāja (varbūt iedzīvotāju) vēstuli, kurā uz papīra uzlikta smaga sāpe — cilvēki, kuri daudzus gadus godprātīgi strādājuši un visus savus spēkus vēltījuši darbam paju sabiedrībā «Preiļu SCO»,

tagad palikuši gan bez darba, gan arī bez iespējām saņemt bezdarbnieku pabalstus vai pensijas darba devēja nesamaksātā sociālā nodokļa dēļ. Diemžēl vēstules autori nav parakstījušies, pamatojot to ar bailēm no iespaidošanas. Vēstulē minētie fakti redak-

ciju ir ieinteresējuši, mēs vēlētos tos noskaidrot un daļēji arī precizēt. Tāpēc aicinām vēstules autorus atnākt uz «Novadnieka» redakciju, nebaidoties, ka viņu uzvārdi tiktu izpausti. Saskaņā ar likuma «Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem» 22.

pantu masu informācijas līdzekļi var nenorādīt informācijas avotu, ja persona, kura sniegusi informāciju, prasa, lai tās vārds netiktu minēts. Anonīma vēstule, lai gan tā satur ļoti interesantus faktus, nevar tikt izmantota redakcijas darbā.

L.Kirillova

Sākušies kursi sieviešu izglītošanai

Preiļu sieviešu klubā, kurš sadarbībā ar Līvānu fondu «Baltā māja» sekmīgi izstrādāja projektu «Sieviešu izglītības centru izveidošana» un

guva atbalstu no Nīderlandes labdarības organizācijas STUW, sākušies četru dažāda veida kursu nodarbības. Sievietes var apgūt un papildināt

zināšanas angļu valodas (iesācējiem un ar priekšzināšanām), latviešu valodas, projektu un biznesa plānu izstrādes un saskarsmes psiho-

loģijas kursus.

Par projektā gūtajiem līdzekļiem sagādātas mēbeles un citas iekārtas telpām.

L.Rancāne

TREŠDIENAS INTERVIJA

ANITRA POPLAVSKA ir skolotāja ar sešpadsmit gadu stāžu. Pati uzskata, ka dzīvojot tikai trīs mēnešus gadā — atvaļinājuma laikā. Bet citādi dienas un mēneši paiet darbos un steigā aumaļām vien.

Patiesību sakot, Anitra ir ļoti daudzpusīga — ne tikai skolotāja, māmiņa un sieva, bet arī aizrautīga savas mājas pasaules veidotāja, dejojāja un pat romantiska jūsmotāja. Pēc šī fotoattēla spriežot, viņai nav nekā pretī būt arī ar uzzīmētu tauriņu uz vaiga vai pastāigāties «kaut kur tur» — varbūt pa Norvēģijas fjordu krastiem vai pa savas bērnības mežiem.

Ar bērnības smaržu un elpu pa dzīvi

— Tev ir Preiļiem neierasts, rets un skanīgs vārds...

— Es nemaz īsti nezinu, kāpēc mani nosauca par Anitru. Laikam jau mammai patika. Droši vien tam nebija nekāda sakara ar literatūru, un par Pēra Ginta Anitru uzzināju tikai vidusskolā. Bet man patika, ka nevienam citam apkārt tāda vārda nebija. Gadu gaitā esmu satikusi tikai kādas divas vai trīs Anitras.

Pēc horoskopa esmu Lauva. Zīvē jūtos dažreiz kā īstens laiva, bet citreiz arī kā trusītis, kam jānūk no zvēru karaļa. Ģimenē mums ir raiba kompānija — vīrs Aleksandrs ir Ūdensvīrs, vecākā meita Elita — Jaunava, bet jaunākā Elīna — Dvīnis. Parasti horoskopus izlasu tikai vakarā un uzveicu kā humoru vai joku.

— Vai tev bija laimīga bērnība?

— Man bija bērnība, kuru es bieži atceros vēl tagad. Uz Preiļiem pārcēlāms tad, kad es mācījos otrajā klasē. Līdz tam dzīvojām Sutros. Tā kā mamma bija skolotāja, bet tētis šoferis, man, tāpat kā lielākajai daļai tā laika bērnu, dienas bieži nācās vadīt vecvecāku sabiedrībā. Braucu uz Šultēm pie tēta mamma, un tur nu gāja visvisādi — bija ganosšana, apmaldīšanās mežā, govju pazaudēšana kaimiņu pļavās.

Ļoti labi atceros ziemas rītus un omulīgo mošanās noskaņu. Dzirdēju, kā vecmamma pa virtuvi grabinājās, plīti sprakšķēja degoša malka. Zināju, ka top kaut kas garšīgs. Tagad pārgurusi, nostrādājusies un noskrējusies iekrītu krēslā, atceros bērnības mirkļus.

Lielpilsētā es noteikti nevarētu dzīvot. Lielu cilvēku pūli un troksnis mani nomāc. Tad es ātri vien atkal gribu mājās.

— Kā notika profesijas izvēle?

— Absolūti nejauši. Pēc Preiļu 1. vidusskolas beigšanas mans vienīgais sapnis bija saistīt dzīvi ar horeogrāfiju. Bet dažādu apstākļu dēļ es šo sapni atmetu, tagad domāju, ka velti...

Tā kā biju beigusi matemātiķu klasi, sāku studēt Liepājā matemātikas fakultātē. Veiksmīgi pabeidzu, bet par matemātikas skolotāju nostrādāju tikai gadus trīs Galēnos. Piekritu toreizējās Preiļu 1. vidusskolas direktora Jāņa Egliša vilinājumam sākt mācīt sākumskolas klases.

Mani ir ļoti vienkārši pierunāt uz avantūrām un mainīt nodarbošanos. Sākumskolā vajadzēja sākt mācīt svešvalodu, es piekritu, mācījos līdz ar bērniem. Aicināja strādāt ģimnāzijā — devos turp. Pa vidu visam beidzu divgadīgu kursu angļu valodā. Iespējams, ka drīz atkal sagribēšu ko mainīt. Man ir tāda sajūta, ka nevaru ilgi nodarboties ar vienu un to pašu. Tikai kamēr viss ir jauns, kamēr man pašai interesanti. Līdzko sākas rutīna, esmu gatava avantūrām.

— Kas no visa līdzšinējā patik vislabāk?

— Tas, ko daru pašlaik — mācu angļu valodu Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņiem, audzinu klasi, kurai pavasarī izlaidums. Man ir sajūta, ka mēs varam atrast kopīgu valodu, vienoties kopīgiem darbiem un idejām. Viņi taču ir jau gandrīz pieauguši cilvēki, ar kuriem arī atbilstoši jārunā. Tie vairs nav mazuļi, ar kuriem nepieciešams vezt pacietības.

Tagadējie jaunieši ir daudz mērķtiecīgāki. Protams, ir slinkī, bet lielākā daļā ļoti citīgi mācās, daudz strādā, bet galvenais, zina, ko grib sasniegt. Es apskaužu viņus par iespējām, par motivāciju. Mēs bijām pārliecināti, ka beigsim skolu, iegūsim profesiju, ka mums būs darbs. Tagad par nākotni ir jācinās. Jaunie labi saprot, ka viss ir pašu ziņā, ar varu es zināšanas neielikšu galvā.

Piecas vai sešas mācību stundas, ko es novadu katru dienu skolā, ir tikai neliela daļiņa no darba dienas. Daudz vairāk laika vajag, lai sagatavotos stundām. Man patīk, kad es zinu, ko un kā stāstīšu, skaidrošu, man patīk sakārtotas lietas. Tad es jūtos drošāk, labāk. Ģimnāzijas programma ir tāda, ka nākas daudz papildus strādāt un meklēt materiālus, pašai mācīties.

— Vakaros tu mācies, meitas mācās. Ko dara vīrs?

— Arī viņš mācās. Pēdējā laikā Aleksandrs ir aizrāvies ar datoriem. Mūždien mājās ir kāds vecs dators, kuru viņš mēģina reanimēt, blakus grāmatu kaudzes. Tā mēs sēžam cauriem vakariem, viens otram palīdzēdami.

— Bērniem laikam gan ir labi, ka mamma skolotāja?

— Vienā ziņā labi, jo es varu ar padomu palīdzēt. Vecākiem, kuri nav skolotāji, bieži ir grūti izprast vidi, kurā dienas lielāko daļu viņa bērns pavada, kā arī objektīvi novērtēt bērna un skolotāja attiecības. Arī skolēni ne vienmēr prot objektīvi novērtēt pedagoga rīcību. Es mēģinu meitām pastāstīt, kāds ir skolotāja viedoklis katrā konkrētā gadījumā. Vidusskolā, piemēram, skolotājs ik dienu strādā ar simts bērniem. Ne vienmēr var iedziļināties viņu šībrīža emocijās, izprast problēmas. Mācu meitas iecietīgāk un saprotošāk izturēties pret pedagogiem.

Bet ir arī kāds sliktums no mammas skolotājas. Viņai nekad nav laika, mamma vienmēr sēž pie grāmatām. Tāpēc ne vienmēr galdā ir kas garšīgs pagatavots, par ko reizēm saņem pārmētumus.

— Šī iemesla dēļ meitas noteikti ir patstāvīgas.

— Ļoti. Sevišķi jaunākā — Elīna dejo, iet mūzikas skolā, spēlē basketbolu. Visu paspēj, es viņu nemaz nekontrolēju, pilnīgi pašlaivos. Elita šogad jau ir ģimnāziste. Rudenī viņa mani ielika tādos kā rāmjos — skolā mēs neesam

● Kas mūsu vietā nāks strādāt Latvijas skolās, jautā Anitra un pati arī meklē atbildi, kāpēc valsts nav ieinteresēta piesaistīt izglītībai labākos speciālistus. Foto: M. Rukosujevs

mamma un meita. Viņa teica, iedomājies, ka tevis skolā nemaz nav, es pati ar visu tikšu galā. Sākumā jutos dīvaini, bet tagad saprotu, ka tā ir labi.

— Vai jūsu ģimenei vispār ir kopīgs brīvais laiks?

— Vasarā tas iespējams. Reizēm sagadās, ka arī tētim ir atvaļinājums. Pēdējās vasaras mēs visi citīgi darbojamies ap personīgo māju. To var pielīdzināt vaļaspriekam, kad mēģinām pārveidot apkārtni tā, kā pašiem patīk. Dzīvokli es jutos kā kopmītnē. Tagad man beidzot ir māju sajūta. Es zinu, ka te ir mana teritorija, ka bez manas piekrišanas te neviens neotroksnos, nepiemētās kāpņu telpu.

Skatos žurnālus, reizēm pakonsultējos ar kādu dārznieku. Bet pārsvarā pati staigāju pa pagalmu, vēroju, pētī. Tad izdomāju, ka šītajā vietā vajadzētu ko iestādīt. Kad esmu to izdarījusi, redzu, ak, tā nebija laba doma. Nekas, nākamajā pavasarī pārstādīšu citur.

Man patīk lēnā garā kašāties pa dārzu. Teritorija nemaz nav liela, bet dārzā man patīk, ka es tūlīt redzu darba rezultātu. Izravēju zemeņu dobi un nedēļu priecājos, lūk, tas ir mana darba auglis. Skolā pēc novadītas stundas es nezinu, cik daudz katrs audzēknis no manām piedāvātajām zināšanām ir uzskatījis par vajadzīgu paņemt. Starp citu, man skolotāja darbā tas ir grūtākais, ka katru dienu neredzu sava darba augļus.

Mums ir lauki, kur mamma ar tēti izaudzē visus ziemai nepieciešamos dārzeņus. Tāpēc manas mājas pagalmā dobēm ir visai maz vietas ierādīts. Mums ir plāni un

lektīvā. Kad sāku strādāt ģimnāzijā, dežošanai vairs neatlika laika.

Man ir ļoti žēl, ka iznikuši vidējās paaudzes deju kolektīvi. Tie, kas šobrīd tā saucas, vairāk ir jauniešu kolektīvi ar atbilstošu programmu un repertuāru. Vairs arī nezinu, vai šobrīd gribu dejojot. Dejošana paņem pārāk daudz laika.

Šoruden man sanāca «gulbja dziesma». Norvēģijā ģimnāzijai ir sadraudzības skola, kur audzēkņiem bija projektu nedēļa par Latvijas kultūru. Viņi gribēja skolotāju, kas mācītu tautas dejas. Es kārtējo reizi ļāvos pierunāties un aizbraucu uz Norvēģiju kopā ar savu audzēkni Jāni Ludānu.

Man šausmīgi patika norvēģu skolēniem mācīt dejas, trīs dienas kā spārnos jutos. Sākumā baidījies, jo viņi nekad neko nav dejojuši. Iedomājieties, pat norvēģu tautas dejas nav dejojuši... Mācījāties visvienkāršākās dejas.

Pēc koncerta skatītāji nāca klāt un sajūsmīnājās, sprieda, ka veidošot klubu, kur sanākt kopā un mācīties tautas dejas. Starp citu, pateicoties ģimnāzijai un tās aizsāktajiem projektiem, esmu pabijusi ne tikai Norvēģijā, bet arī Anglijā un Dānijā.

— Tad jau vari salīdzināt skolas Latvijā un ārzemēs.

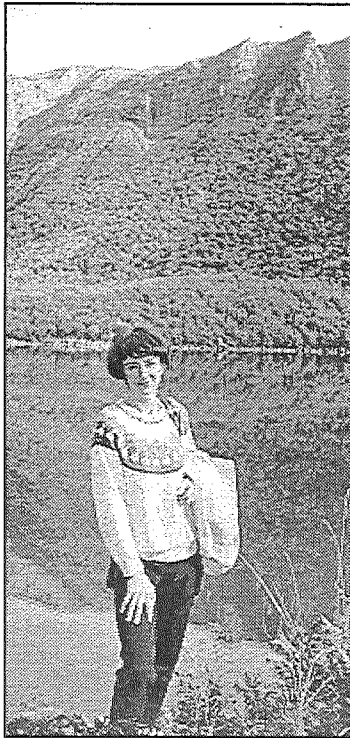
— Atšķirības ir lielas. Rietumos skolā valda daudz lielāka demokrātija, skolēnam pašam ir jāizlemj, vai viņš grib mācīties. Neviens necentūties pierunāt vai piespiest. Līdz ar to arī diciplīna stundu laikā ir visai nosacīta. Godīgi atzišos, ka šādos apstākļos es negribētu strādāt. Mēs Latvijā nevaram tādu demokrātiju atļauties. No mūsu bērnu zināšanām ir atkarīgs viņu nākotnes nodrošinājums.

Protams, skolu un skolotāju materiālais nodrošinājums kaut vai, teiksim, Norvēģijā ir daudz augstākā līmenī. Norvēģu skolotājs dienā novada tikai četras stundas, pārējā darba laikā gatavojas nākamajai dienai. Viņam ir brīvas vakara stundas. Vispār norvēģu skolotāji ne soli nesper, ja viņiem par to nemaksā. Laikam tāpēc viņi ir tik ļoti izbrīnīti par mūsu korjiem, deju kolektīviem, daudzajiem pasākumiem un aktīvo sabiedrisko dzīvi. Un jūs to visu par velti?..

— Tev esot vēl kāda aizrašanās — dzīvnieki.

— Kopš bērnības sapņoju par suni vai kaķi mājās, bet vecāki neļāva. Vēlāk manas vēlmes ierobežoja mazgabarīta dzīvoklis. Kad nopirkām māju, tajā atradās vieta basetam Tobiasam, kas bija ļoti izlutināts un pašpārliecināts suns. Diemžēl Tobiasam gāja bojā satiksmes negadījumā. Pirms pusgada man uzdāvināja meikūna šķirnes kaķi Atosu. Meikūns ir viena no lielākajām kaķu šķirnēm pasaulē. Mīncis aug varens, viņam pa naktīm patīk doties ārā, patīk trenkāt putniņus. Atoss ir ļoti patstāvīgs.

L. Kirillova

● Anitra savā sapņu zemē Norvēģijā, kur viņai par godu veselu nedēļu no vietas esot spīdējusi saule.

sapņi vismaz divdesmit pieciem gadiem uz priekšu — pārbūvēt, pārveidot, pārtaisīt, pārstādīt. Esmu pārliecināta, ka reiz man tas viss iecerētais būs. Bet es ielānoto nepārvēršu par mocībām, sak, man par katru cenu tas ir jāizdara.

— Kāda vieta tavā dzīvē bijusi dežošanai?

— Laikam jau liela, jo esmu dejojusi no piektās klases. Tad vidusskolā, augstskolas laikā «Rucavietī», vēlāk Riebiņu tautas deju kolektīvā, siera rūpnīcas deju ko-

LĪDZ VĒLĒŠANĀM 32 DIENAS

Līvānu novada deputātu darbs —

1997. gada martā darbu Rožupes pagastā, Turku pagastā un Līvānu pilsētā sāka jaunievēlētie deputāti. Līdz novada dibināšanai 2000. gada sākumā katra pašvaldība izvirzītos mērķus īstenoja atsevišķi. Mazliet vairāk kā gadu 25 Līvānu novada domes deputāti strādā kopā.

Turku pagastā

AIVARS SMELCERS, Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieks, Turku pagasta komitejas vadītājs (v/a «Savam novadam»):

— Ar budžeta izpildi šajos gados nav gājis viegli. Uzkrājies liels nekustamā īpašuma nodokļa parāds, kā arī iedzīvotāju parāds par komunālajiem pakalpojumiem.

Brīvpusdienas vairs nepiešķir

Pagasta padome iedzīvotājiem sniedz palīdzību dažādu pabalstu veidā:

■ par ārstēšanās laiku stacionārā (slimnīcā) — 50% apmērā;
■ zobu protezēšanas izdevumi — 50% apmērā;

■ vienreizējie pabalsti skolēniem, kas mācās profesionāli tehniskajās skolās, arodskolās, tehnikumos — Ls 15 gadā;

■ apbedīšanas pabalsts Ls 25; ja izmanto pašvaldības automašīnu UAZ — Ls 15;

■ apkures pabalsts vientuļiem pagasta pensionāriem — Ls 25;

■ pabalsti sociālo problēmu risināšanai, skolēnu ēdināšanai (līdz 2000. gadam brīvpusdienas bija visiem pagasta bērniem).

■ dāvanu (saldumu) iegāde Ziemassvētkos visiem pirmsskolas un pamatskolas bērniem, veciem un vientuļiem pensionāriem.

Remontēti pagasta ceļi

Veikts pievadceļu remonts Sališu un Grugules kapsētām, sakārtota ūdens atvades sistēma un caurtekas uz pagasta nozīmes ceļiem Robežnieki — Silava. 1 km garumā izbūvēts ceļš Smelcējā. Aktīvi strādāts valsts 2. kategorijas ceļa Līvāni — Turki — Gavarītiene rekonstrukcijā ar atvades sistēmas sakārtošanu no sestā līdz trešajam kilometram. Remonts turpināsies 2001. — 2002. gadā. Ceļu joslās regulāri notiek krūmu apaugumu izciršana.

Veikta Silavas kapsētas labiekārtošana, Draudzes, Gaiņu, Gruguļu kapsētā salaboti vārti. Veiguru kapsētā veikti vārtu un zvanu torņa jumta rekonstrukcijas darbi. Minētajiem kapu sakārtošanas darbiem atvēlēti 1500 latu. Restaurācijas darbnīcā atjaunots Veiguru kapsētas zvans, kas savulaik bija nozagts. Tā atjaunošana izmaksāja 600 latus.

Remontē skolu, bibliotēku un tautas namus

Veikti Zundānu un Turku tautas namu kosmētiskie remontdarbi. Zundānu bibliotēka pārcelta uz Jaunsilavu ciematu, kur iedzīvotāju skaits ir lielāks — 190 cilvēki. Pārplānotas un izremontētas telpas, kur apmeklētājus pieņem Valsts Zemes dienesta kadastra inspektors, speciālists nodrošināts ar nepieciešamo datortehniku, telefonu. Ir sakārtotas telpas kultūras darbinieku un pagasta muzeja vajadzībām. Minētajiem darbiem atvēlēts ap 6000 latu.

Par 12 000 latu veikts Jaunsilavu skolas jumta seguma remonts, apkures katla un apkures sistēmas sakārtošana, kā arī skolas telpu kosmētiskais remonts. 1300 latu iztērēti Jaunsilavu attīrīšanas iekārtu remontam.

Nodibināta vienota dzimtsarakstu nodaļa. Tagad civilstāvokļa aktu reģistrācija var notikt gan pagastā, gan arī Līvānos. Iedzīvotājiem no Jaunsilavām, Silavām, Aizpuriešiem, Dubnas viensētām, kam tuvāk Līvāni, nav jāmēro ceļš līdz pagasta komitejai.

Projekti un nākotnes plāni

Esam iesaistījušies Pašvaldību vienotās informācijas sistēmas projekta īstenošanā, kur šobrīd izlietoti jau 800 latu. Rit darbs pie Jaunsilavu bibliotēkas datorizācijas projekta, kas tiek realizēts sadarbībā ar Līvānu bibliotēku par Sorosa fonda līdzekļiem. Pirmajā redakcijā izstrādāts Līvānu novada Turku pagasta teritoriālpilnplānisms.

Uzmanības lokā pasažieru pārvadājumi

Pagasta iedzīvotāju vajadzībām kursē autobusi maršrutos Līvāni — Stiklēri, Stiklēri — Līvāni divas reizes dienā. Vienreiz dienā Līvāni — Turki — Rudzāti. Regulāri kursē pilsētas autobuss Līvāni — Jaunsilavas. Ieviests jauns maršruts skolēnu ērtībām Līvāni — Stiklēri pulksten 19.30, kas kursē piektdienās. Būtu lietderīgi saskaņot autobusu kustības grafiku svētdienās, jo neērtības rodas cilvēkiem, kas apmeklē baznīcu. Skolēnu pārvadāšanai pagasts izlieto 3500 latu gadā, bērniem tiek apmaksātas brīvbiļetes.

Labākajiem skolēniem — ceļojums

Pašvaldība devusi atbalstu reģionālo līdzekļu saņemšanai īpaši atbalstāmā reģiona statusa ietvaros:

■ IU «Sana» — mehānisko darbnīcu pakalpojumu nodrošināšanai;

■ E.Lāča zemnieku saimniecī-

● Pārdomās par paveikto dalījās Līvānu novada domes deputāti (no kreisās) Arnolds Jeļisejevs, Vitālijs Kursietis, Jānis Lācis, Andris Vaivods, Maija Kulakova, Viktors Kūka, Visvaldis Gercāns, Maija Kručinina, Jānis Liepa, Antons Zalāns, Aivars Smelcers, Intis Svirskis, Miķelis Baltmanis. Fotogrāfijā nav Viktorijas Vilcānes un Valijas Vaivodes. Foto: G.Kraukle

bai — lauksaimniecības tehnikas uzglabāšanas šķūņa celtniecībai;

■ SIA «RNS — D» degvielas uzpildes stacijas celtniecībai Jaunāmuižā;

■ M.Veigura z/s «Rūķi» — lopu kautuves un gaļas pārstrādes ceha rekonstrukcijas darbiem;

■ V.Golubeva z/s «Jaunbaloži» — savstarpējo pakalpojumu sniegšanai lauku darbos;

Prēmējam savus jaunus talantus — labākie Jaunsilavu pamatskolas skolēni var doties ceļojumā uz ārzemēm.

Kultūra un sabiedriskās aktivitātes

Ir izvērstā sadarbība ar Līvānu novada nevalstiskajām organizācijām. Aktīvi darbojas Turku pagasta sieviešu klubiņš. Notiek semināri, radošas tikšanās, ģimeņu kopīgas sadziedāšanās. Ar muzeju starpniecību tiek rīkotas izstādes. Tradicionāli kļuvuši pensionāru vakari, tiek rīkoti pasākumi bērniem invalīdiem. Esam piedalījušies Kultūras fonda rīkotajā Daugavas nedēļā 1999. gada maijā. Pagastā esam rīkojuši Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) pagastu apvienības valdes sēdes. Neaizmirstama bija Valsts prezidentes vizīte 2000. gada sākumā. 2000. gada jūnijā pagastā notika LPS un Daugavas fonda rīkotās makšķerēšanas sacensības.

2000. gada skolēnu dziesmu un deju svētkos piedalījās divi Jaunsilavu pamatskolas deju kolektīvi, kurus vada Andris Usārs. Zundānu etnogrāfiskais ansamblis (vadītāja Maija Žilvinska) piedalījās folkloras festivālā «Baltica 2000» Cēsis un Siguldā. Aktīvi koncertē bērnu popgrupa «Mēs pašī», kuru vada Vineta un Māris Ekšņi.

1997. gada pašvaldību vēlēšanās startēja:

Rožupes pagastā — Rožupes zemnieku vēlēšanu apvienība «Rožupe» (Viktorija Lāce, Jānis Lācis, Vitālijs Kursietis, Viktors Kūka, Aija Usāne, Valija Vaivode, Andris Vaivods).

Turku pagastā — vēlēšanu apvienība «Savam novadam» (Valdis Ancāns, Miķelis Baltmanis, Juris Bronka, Aivars Čivcs, Aigars Grugulis, Aivars Smelcers); vēlēšanu apvienība «Zundāni» (Viktorija Vilcāne).

— Jūsu priekšvēlēšanu programmā rakstīts: «...veicināt arī uzņēmējdarbības attīstību, priekšroku dodot vietējam uzņēmējam, kurš tirgojas ar Latvijas precī un sniedz pakalpojumus pagastā dzīvojošajiem». Kā veicies?

— Iepērkot apkurei malku, priekšroku dodam vietējo iedzīvotāju saražotajam kurināmajam. Pagastā strādā zemnieku konsultants, kas palīdz vietējiem zemniekiem. Kā jau minēju, dodam savu atbalstu vietējo uzņēmēju startam reģionālajos fondos.

VIKTORIJA VILCĀNE (v/a «Zundāni»):

— Bieži nākas iedziļināties sadzīviskajās problēmās. Esam palīdzējuši ar sienu sagatavošanu pagasta iedzīvotājiem. Daudz nākas skaidrot, risināt praktiskas dabas jautājumus. Nesen pēc palīdzības griezās sieviete, kas meklēja darbu, ar mūsu palīdzību viņa to atrada apdrošināšanas aģentūrā Līvānos. Vasarā bija brīva pastnieka vieta, jautāju pagasta komitejas darbiniekiem, ko varam ieteikt. Cilvēkiem pašiem bieži trūkst informācijas, to viņi meklē arī pagastā.

— Vēlēšanu apvienība «Zundāni» savulaik solīja «risināt jautājumus par iedzīvotāju dzīves līmeņa uzlabošanu».

— Būtu jādome par jaunu darba vietu radīšanu, lai cilvēkiem būtu iespēja nopelnīt iztikas līdzekļus. Ir ģimenes, kas cenšas sevi nodrošināt pašas, nesteidzas prasīt pabalstu pašvaldībā. Liela nozīme tam, kādas ir iepirkuma cenas lauksaimniecības precēm valstī. Šobrīd ļoti maksā par pienu, arī par gaļas produkciju, taču būtu jādome, kā tās noturēt stabilā līmenī.

Diemžēl saimniekošana šajos

gados gājusi mazumā. Ja pirms četriem gadiem zemnieki vēl cerīgi lūkojās nākotnē, pieprasīja zemi, tad tagad daudzi sāpratuši ka cerības nav attaisnojušās. Viņi dējās zemes platības, ko apsaimnieko pagasta zemnieki ir 25-50 hektāri.

Rožupes pagastā

VIKTORS KŪKA, Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieks, Rožupes pagasta komitejas vadītājs (v/a «Rožupe»):

Laukiem vajadzīgi izglītoti zemnieki

Veikts remonts vairākos posmos, kā arī nepieciešamie ceļu uzturēšanas darbi — greiderēšana, ceļmalu applaušana, tādējādi esam izpildījuši priekšvēlēšanu programmas punktu par pievadceļu tīkla uzlabošanu un uzturēšanu. 1997. un 1998. gadā pagastā strādāja lauksaimniecības konsultants, devām transportu, telpas, daļēji atbalstījām arī finansiāli. Pašlaik strādā konsultants tikai lopkopībā. Reģionālās lauksaimniecības pārvaldes speciālistus pagastā nodrošinām ar telpām, izziņojam seminārus. Šādi sadarbojamies arī ar VID speciālistiem.

Pagastā ir izveidota pirmsskolas bērnu apmācības grupiņa 5 un 6 gadīgajiem bērniem, ko apmaksājam no pagasta budžeta. Rožupes bibliotēkā ir interneta pieslēgums, kas izveidots par pagasta padomes līdzekļiem. Pieslēgums izmaksāja ap 700 latiem, tika iegādāts dators, aprīkojums, kopā ap 1000 latiem. Bibliotēkā drīzumā tiks uzstādīts arī otrs dators. Dators iedzīvotāju, skolēnu, studentu vajadzībām pieejams pagasta padomē. Jaunieši izstrādā semestra darbus un diplomdarbus.

LĪDZ VĒLĒŠANĀM 32 DIENAS

iedzīvotāju vērtējumam

Pagastā iespējams izmantot arī kopētāju un faksu aparātu, par to samaksu neņemam.

Zemnieki, kas ieguvuši atbilstošu izglītību, ar sekmēm var strādāt laukos arī šodienas samērā grūtajos apstākļos. To vairākkārt pierādījuši Rožupes pagasta zemnieki. Cenšamies pārliecināt arī jaunos. Profesionāliem agronomiem un zootehniķiem saimniekošana dod labākus rezultātus. Šodien laukos ar profesionāli tehnisko izglītību ir par maz.

Sociālos jautājumus risinām atbilstoši likumdošanai — 10% pašvaldības budžeta ik gadus tiek atvēlēts sociālajai palīdzībai. Tas ir no 10 līdz 13 tūkstošiem latu gadu.

Savs autobuss — pārāk dārgs prieks

Rožupē rīkojam vairākus tradicionālus un ļoti apmeklētos kultūras pasākumus, piemēram, Jurgu dienas gadatirgu, kāzu muzikantu saietu. Pagasts atbalsta pašdarbniekus, kā arī sporta entuziastus. Uz iesniegumu pamata iespēju robežās piešķiram finansējumu sporta sacensībām, citiem pasākumiem. Pagastā sāva transporta nav, taču mūsu pašdarbnieki tādēļ mājās nēpaliek. Pašvaldība ar uzņēmējdarbību nenodarbojas, bet transporta pakalpojumu sniegšana ir bizness. Ja kādam ir transports, tad lai viņš ar to arī pelna, pagastam autobusu uzturēt nav rentabli. Transporta uzturēšana ir dārga un pagasts savu autobusu nespēs noslogot pietiekamā apmērā. Cita lieta — novada pašvaldības autobuss, kas savus izdevumus spēj atpelnīt. Domāju, ka nevajag radīt problēmas tur, kur to nav.

— Atgriezoties pie ceļu tēmas, kā veicams ar Rožupes pagasta centra labiekārtošanu — ielu labošanu, apgaismošanu?

— Rožupes centrā dzīvo mazāk par 10% pagasta iedzīvotāju, tādēļ uzskatu, ka, pirmkārt, jā rūpējas par tiem 90%, kas dzīvo tālāk no centra. Ielu apgaismošana netiek finansēta. Centra mājās ir kanalizācija, ūdensvads, un komunālās saimniecības uzturēšana prasa ne mazums budžeta līdzekļu.

1997. gadā skolās ēkai uzlikts jauns jumta segums, ko finansēja no Latgales programmas un pagasta budžeta. Katru gadu apmēram 5000 latu tiek atvēlēti pamatskolai. 1998. gadā pagasta padomes mājai ir nomainīts jumta segums (Ls 6000), 1999. gadā uzbūvēts gājēju tilts pāri Dubnai (Ls 3500). Atjaunots jumta segums kultūras namam (Ls 2500). 2000. gadā kultūras nama ēkai pilnībā nomainījām logus, salabojām gājēju tiltu pāri Dubnai Rožupē. Attīrīšanas iekārtu labošanu izmaksāja ap 2000 latiem, tās darbojas.

— Dzelzs saturs ūdenī, ko lieto rožupieši, pārsniedz normu. Kas darīts, lai šādu situāciju novērstu?

— Ir doma atdzelzēšanas iekārtas uzstādīt, taču ūdens patēriņš Rožupē ir ļoti neliels, tādēļ šaubos, vai tas būtu izdevīgi. Dārga ir uzstādīšana, ekspluatācija. Vides aizsardzības fondam, ar kuru uzsāktas sarunas, šogad nav līdzekļu atdzelzēšanas iekārtu finansēšanai, tomēr ceram šos līdzekļus rast. Jāsaka, ka tāda pati problēma pastāv arī Jaunsilavās un citviet. Gribu uzsvērt, ka tas nenozīmē, ka ūdens būtu kaitīgs veselībai. Mums ir vienošanās ar Vides veselības centru, kas regulāri veic ūdens pārbaudes.

VALIJA VAIIVODE (v/a «Rožupe»):

— Vientuļie pensionāri, invalīdi, trūcīgās un daudz bērnu ģimenes visu šo laiku bijušas sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas uzmanības lokā. Katrs trūcīgais, pagastā vairāk kā 100 cilvēku, saņēma Ziemassvētku dāvanas. Esam devuši humāno palīdzību, skolēniem tiek apmaksātas brīvpusdienas. Ap 20 bērnu dzīvo internātā, kur viņi ir nodrošināti ar siltu ēdienu, ko apmaksā pagasta padome. Rožupē kultūra ir tikusi atbalstīta vienmēr, un tie cilvēki, kas atbrauc pie mums pirmoreiz, līdzī aizved labas atmiņas. Svētki ir nepieciešami arī pašiem. Domāju, ka tas attaisno kultūrā ieguldītos līdzekļus.

VITĀLIJS KURSIETIS (v/a «Rožupe»):

— Mana darbošanās saistīta ar zemes reformas jautājumiem. Pagastā zemes reforma noritējusi bez pārkāpumiem. Šobrīd vērojama lauksaimniecības preču cenu celšanās, diemžēl daudzās saimniecībās jau vairs nav ko pārdot. Trūkst plānošanas valsts mērogā, jūtama svaidīšanās — cenu kāpumi un kritumi, kas neveicina lauksaimniecības attīstību. Daļa aktīvo zemnieku jau atteikušies no lauksaimniecības, jo neredz tai perspektīvu.

Līvānos

VISVALDIS GERCĀNS, novada domes priekšsēdētājs, (v/a «Līvāni»):

Ko novada izveidošana devusi

— Sākotnēji pilsētas domē bija pārstāvētas četras vēlētajū apvienības, bet pēc novada izveides domē strādāja septiņu apvienību deputāti. Neskatoties uz to, mums nekad nav bijis politisku strīdu sliktā nozīmē.

Pirms apvienošanās noslēdzām vienošanos par galvenajiem pamatprincipiem, vienošanās savu spēku nav zaudējusi. Esam garantējuši pakalpojumu kvalitāti un pieejamību, pamatskolu pastāvē-

šanu, kopīgu ceļu fondu. Arī pēc vēlēšanām katram pagastam būs nodalīta sava budžeta daļa. Kaut arī pagasta komiteju vairs nebūs, pastāvēs iedzīvotāju konsultatīvās komisijas, kuras varētu veidot patlaban strādājošie pagasta deputāti.

Solītais — darbs, siltums, sakoptība

— Pozitīvi, ka bezdarba līmenis šobrīd Līvānos ir 18%, savulaik tas bija pat 32%. Sadarbībā ar ASV Miera korpusu izveidots biznesa informācijas centrs, iekārta semināru zāle, uzņēmējiem tiek rīkoti semināri, tikšanās. Cenšamies panākt celulozes projekta realizēšanu mūsu pašvaldības teritorijā. Neliekam šķēršļus uzņēmējiem — viņiem ūdensapgādes tarifs nav lielāks kā pārējiem patērētājiem. Uzņēmējiem piemērotas nodokļu atlaides. Cieši sadarbojamies ar nevalstiskajām organizācijām, tas dod iespēju dažādot sociālos pakalpojumus un izglītības iespējas.

Uzskatu, ka pašvaldības attīstība tuvāko gadu laikā būs stabila pat neatkarīgi no vēlēšanu rezultātiem. Realizēsies vairāki lieli investīciju projekti — ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas projekts (2002. gadā), siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija, Dubnas tilta būvniecība, Rīgas ielas rekonstrukcijas projekta izstrāde.

Deputātu vidū ir pieredzējuši cilvēki. Gribu pieminēt Venerandu Cauni, kas ļoti aktīvi aizstāvēja pensionāru intereses. Jāzeps Brencis vienmēr konsekventi ir bijis uzņēmēju pusē, uzskatot, ka pašvaldība nedrīkst diskriminēt uzņēmējus nevienā jomā.

— «Ir jāsakopj Dubnas gultne un krasti, jāasfaltē ielas un ietves, jāsakārto skvēri un jāizveido autostāvvietas, jāstrādā lai saņemtu valsts finansējumu 1. vidusskolas sporta zāles pabeigšanai un brīvības estrādes celtniecībai», rakstīts programmā. Estrādes Līvānos joprojām nav.

— Izstrādāti trīs skiču projekti estrādes būvniecībai pussalā un muzeja izveidei vecajā muižas stajla ēkā. Diemžēl šādi projekti no valsts budžeta netiek atbalstīti. Mēs esam pieņēmuši principiālu lēmumu par ēkas Domes ielā 26 (vecās stikla fabrikas barakas) nojaukšanu, tajā vietā ir iecerēta nākotnē veidot atpūtas kompleksu ar estrādi un muzeju. Diemžēl reālu naudu brīvības estrādes celtniecībai šajos gados mēs nesam spējuši iegūt.

JĀNIS LIEPA, (v/a «Savai pilsētai»):

— Manuprāt, bezdarba problēma ir asa joprojām. Komunālos pakalpojumus iedzīvotāji apmaksā slikti. Tiesa, esam atbalstījuši uzņēmējus. Vadiju privatizācijas fonda padomi, kas uzņēmējiem piešķir kredītus 3-4 tūkstošu latu

1997. gada pašvaldību vēlēšanās startēja:

Līvānu pilsētā — vēlētajū apvienība «Līvāni» (Visvaldis Gercāns, Mirdza Stare, Maija Kručiņina, Jāzeps Brencis, Antons Zalāns, Guntis Endzēlis); vēlētajū apvienība «Savai pilsētai» (Vitālijs Viļums, Jānis Liepa, Veneranda Caune); vēlētajū apvienība «Dubna» (Arnolds Jeļisejevs); vēlētajū apvienība «Līvānietis» (Intis Svīrskis).

apmērā ar mazākiem procentiem nekā bankas. Daudz bija atkarīgs no pašiem uzņēmējiem, viņu iniciatīvas.

Satraukumu rada 470 000 latu lielais iedzīvotāju parāds par apkuri. Tā ir milzīga summa pilsētai, kurā dzīvo ap 10 000 iedzīvotāju. Diemžēl pārāk maz šī sasaukuma laikā ir darīts, lai uzlabotu parādu piedziņu. Dome, protams, var iespaidot nemaksātājus, jo daudzi, kas stājas nodarbinātības dienestā uzskaitē kā bezdarbnieki, neoficiāli tomēr strādā. Parādnieku sarakstos ir daudz pazīstamu uzvārdu, tie ir cilvēki, kas nemaksā nevis ekonomisku apsvērumu spiesti, bet gan principa pēc, uzskatot, ka to var arī nedarīt.

Jāturpina attīstīt pakalpojumu sniegšana. Šogad tiks realizēta siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas 3. kārtā. Kopš 1993. gada Līvānu centrālajā katlumājā nav bijusi nepieciešamība investēt līdzekļus, šogad tiks uzstādīts ar šķeldu kurināms apkures katls, kas ļaus izmantot Līvānu apkārtnē esošos koksnas atkritumus, taču uz tarifu samazināšanos nevarējam cerēt. Pamatkurināmais arī turpmāk būs gāze, jo šķeldas katla jauda ir samērā neliela. Diemžēl jāreķinās, ka apkures tarifi tomēr augs līdz ar gāzes cenu kāpumu.

— «Turpināsim kopt un labiekārtot mūsu pilsētu». Cik daudz darīts pilsētas labiekārtošanā, pagalmu sakopšanā, ielu, ietvju asfaltēšanā?

— Nav bijis iespējams veikt ieliņu un pagalmu asfaltēšanu pietiekošā apjomā. 1999. gadā iesākts asfaltēt mazās ielas, pagalmus, diemžēl pērn ceļu fondā līdzekļu apjoms bija nepietiekams. Domāju, ka šogad iesāktie asfaltēšanas darbi turpināsies.

Kritiski vērtējot, daudzdzīvokļu māju apsaimniekošana mūsu pilsētā ir «aizgājusi» pašplūsmā. Kāpņu telpas ir bēdīgā stāvoklī, un domāju, ka pašvaldības uzņēmums «Dzīvokļu un komunālās saimniecības» aiz naudas trūkuma nereti slēpj arī savu neizdarību. Nabadzību nevarējam identificēt ar nekārtību.

ANTONS ZALĀNS (v/a «Līvāni»):

— Deputāti regulāri organizēja pieņemšanas novada domē. Iedzīvotāji varēja nākt un runāt ar savu deputātu, izteikt ierosinājumus, pretenzijas. Tas veicināja atgriezeniskas saiknes veidošanos starp deputātu un vēlētajū. To novēlētu pārņemt arī nākošā sasaukuma deputātiem.

INTIS SVIRSKIS (v/a «Līvānietis»):

— Esmu vienīgais deputāts domē, kas ievēlēts no v/a «Līvānietis». Pašvaldības pienākums bija arī dzīvojamo māju privatizācija. 1998. gadā tika rīkotas pašvaldības

māju iedzīvotāju sapulces, skaidrota privatizācijas gaita un būtība. Šobrīd ir privatizēti aptuveni 30% pašvaldības dzīvojamā fonda. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pilsēta ir kļuvusi tīrāka un sakoptāka. Laba tradīcija ir katru gadu organizēt Dubnas krastu tīrīšanu. Arī HES celtniecība, kas daudziem nepatīk, tomēr veicinās Dubnas krastu sakopšanu. To paredz vienošanās ar īpašniekiem. Pilsētas vizuālais tēls kļūvis patīkamāks, uzņēmēji vairs neatļaujās uzstādīt reklāmu uz māju fasādēm, nesaskaņojot to ar domi.

ARNOLDS JEĻISEJEVS (v/a «Dubna»):

— Vēlētajū apvienību «Dubna» domē pārstāvēju kā vienīgais deputāts, varu teikt, ka solījumi ir izpildīti, darbs domē bijis demokrātisks un produktīvs. Ja kāds lēmuma projekts saņēma deputātu striktu kritiku, tas vienmēr tika pārstrādāts un sagatavots pieņemamā veidā.

Būdamis Zemessardzes rotas komandieris, izjūtu gandarījumu par to, ka 2000. gadā Līvānos ir uzsākta jaunsargu kustība. 7 gadus darbojos arī administratīvajā komisijā, un tas ir viens no smagākajiem deputāta pienākumiem. Diemžēl ar sodīšanu grūti kaut ko panākt. Jārisina atkritumu savākšanas jautājums pilsētā.

MAIJA KRUCIŅINA (v/a «Līvāni»):

— Līvānu novada augšupeja ir atkarīga no cilvēkiem — vadītājiem, deputātiem, ierindas darbiniekiem. Viss «melns» darbs tiek paveikts komiteju sēdēs. Gribs redzēt rezultātu, un tas ir. Lieklākā uzvara ir kultūras centra izveide, kultūras nama reorganizācija. Domāju, katrs Līvānos jūt, ka kultūra atdzimst.

42% no pašvaldības budžeta ir atvēlēti izglītībai. Izglītības iestādes ar savu budžetu rīkojas pašas, labāk zinot konkrētos apstākļus un vajadzības. Par to mūs mazliet apskauz citu pašvaldību skolu direktori. Ir izveidota Līvānu vakarskola, kurai ir tālejošas nākotnes ieceres. Esam veicinājuši sadarbību starp novada skolām, izveidots izglītības informācijas centrs. Labākie skolēni un skolotāji saņem apbalvojumus. Pozitīvi raugāties uz sportistu, pašdarbnieku, mazpulcēnu, tūristu aktivitātēm.

Ir doma par vecās vidusskolas ēkas jeb Baltās skolas atjaunošanu, kā arī vairākas citas ieceres. Bijām solījuši atjaunot komercskolu, taču šobrīd tas nav realizēts. Pilsētā trūkst telpu izglītības iestādēm, tās ļoti nepieciešamas Līvānu bērnu un jauniešu centram. Nākotnē būs jādomā par brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanu jauniešiem.

LAUKSAIMNIEKIEM, SOCIĀLĀ DROŠĪBA

SAPARD — kādi programmas noteikumi jāievēro

Latvija parakstījusi līgumu par strukturālā fonda SAPARD līdzekļu saņemšanu. Vairāki semināri par SAPARD jautājumiem notikuši arī mūsu rajonā. Kas zemniekiem jāzina un ko paredz SAPARD, lūkojām izpētīt dokumentā, kura nosaukums «Latvijas SAPARD Lauku attīstības plāns». Tajā iztirzāti arī SAPARD finansēšanas jautājumi. Kā viena no apakšprogrammām — «Lauksaimniecības tehnikas, iekārtu un būvju modernizācija».

Programmas mērķi:

■ paaugstināt lauksaimniecības produkcijas kvalitāti, lai nodrošinātu Latvijas lauksaimniecības konkurētspēju iekšējā un ārējā tirgū;

■ samazināt lauksaimniecības produkcijas ražošanas izmaksas, ieviešot modernizētas un energoefektīvas ražošanas tehnoloģijas;

■ uzlabot saimniecību efektivitāti, darba ražīgumu, darba apstākļus un drošības tehniku;

■ palielināt produkcijas vērtību; uzlabot higiēnas apstākļus un dzīvnieku labturību;

■ saglabāt vidi, samazinot tās piesārņojumu no mājlopu mītnēm;

■ uzlabot lauksaimnieciskās ražošanas efektivitāti, lai veicinātu racionālu saimniecību struktūru izveidi;

■ pilnveidot pašmāju izejmateriālu piegādi pārstrādes ražotnēm, tādējādi paaugstinot pārstrādes rūpniecības ražīgumu un produkcijas kvalitāti.

Programmas atbalstis:

■ lauksaimniecības tehnikas un iekārtu modernizāciju;

■ augstvērtīgu dzīvnieku iegādi;

■ jaunu ražošanas nozīmes

būvju būvniecību un esošo rekonstrukciju;

■ augļu, dārzeņu un graudu pirmapstrādes (šķirošanas, uzglabāšanas, mazgāšanas, fasēšanas) iekārtu iegādi un ēku modernizāciju;

■ kokaudzētavu attīstību.

Tehnikas un iekārtu vienas vienības vērtība nedrīkst būt mazāka par Ls 50. Lauksaimniecības tehnikai un iekārtām jābūt sertificētām Lauksaimniecības tehnikas sertifikācijas un pārbaudes centrā, kas nodrošina lauksaimniecības tehnikas atbilstību ES higiēnas, veterinārajām, veselības, pārtikas kvalitātes, dzīvnieku labturības un vides normām.

Atbalsta sniegšanas mērķi

Investīcijām jābūt ar mērķi sasniegt Eiropas Savienības higiēnas, veterinārijas, produkcijas kvalitātes, dzīvnieku labturības un vides standartus tādā mērā, lai projekta īstenošanas noslēgumā tiktu sasniegti iepriekšminētie standarti (ja ne saimnieciskā, tad vismaz investīciju līmenī).

Investīcijas var tikt piešķirtas arī šādiem mērķiem:

■ samazināt ražošanas izmaksas;

■ uzlabot un pārvietot ražošanu.

Lai saņemtu atbalstu

Atbalstu investīciju projektiem varēs saņemt tie, kas atbildīs sekojošiem noteikumiem:

■ ja atbalsta saņēmējs ir juridiska persona, tai jābūt reģistrētai VID kā nodokļu maksātājam un jābūt bez nodokļu parādiem;

■ jābūt valstī noteiktajām minimālajām normām attiecībā uz vidi, higiēnu, dzīvnieku labturību laikā, kad tiek pieņemts lēmums

par atbalsta piešķiršanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ ja projekta mērķis ir izbūvēt jaunu govju kūti, cūkkūti vai putnu kūti, jānodrošina kūtsmēsļu un/vai virscas glabātuves ierīkošana atbilstoši ES prasībām, saskaņojot projektu un saimniecību ar pielikumā «Minimālās prasības attiecībā uz vides aizsardzību, higiēnu un dzīvnieku labturību» minētajiem nosacījumiem;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ ja projekta mērķis ir izbūvēt jaunu govju kūti, cūkkūti vai putnu kūti, jānodrošina kūtsmēsļu un/vai virscas glabātuves ierīkošana atbilstoši ES prasībām, saskaņojot projektu un saimniecību ar pielikumā «Minimālās prasības attiecībā uz vides aizsardzību, higiēnu un dzīvnieku labturību» minētajiem nosacījumiem;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

■ grāmatvedība par pilnu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas jākārto saskaņā ar attiecīgo valsts likumdošanu;

■ jābūt vismaz pirmā lauksaimniecības izglītības līmeņa kvalifikācijai;

Turpina pieņemt amatpersonu deklarācijas

Ari šogad, saskaņā ar «Korupcijas novēršanas likuma» 24. pantu visām valsts amatpersonām ir jāiesniedz kārtējās ienākumu deklarācijas par 2000. gadu. Saskaņā ar likumu šī deklarācija ir jāiesniedz līdz 2001. gada 1. aprīlim, informē VID Latgales reģionālā iestāde.

Valsts amatpersonu deklarācijas Preiļos pieņem VID Latgales reģionālās iestādes Ko-

rupcijas novēršanas kontroles daļa, kur visas valsts amatpersonas tiek laipni aicinātas saņemt ienākumu deklarāciju bezmaksas veidlapas. Papildinformāciju valsts amatpersonas var saņemt Preiļos (tālrunis: 5322151).

23. janvārī valsts amatpersonu deklarācijas bija iesniegušas 15 amatpersonas, 1200 saņemšanas veidlapas. Kopā Daugavpilī, Krāslavā un Preiļos ir 4140 amatpersonas.

Novadnieks

Trešdiena, 2001. gada 7. februāris

(skat. tabulu «Nepieciešamie nozaru rādītāji»).

Projektu izvērtēšana

Tiks izvērtēta katra pretendenta atbilstība atbalsta saņemšanas nosacījumiem. Ja tie būs izpildīti, tiks izvērtēta pretendenta atbilstība papildus (prioritātes) kritērijiem. (Skatīt tabulu «Papildus kritēriji».)

Atskaite pēc atbalsta saņemšanas

Pēc projekta realizācijas pretendents Lauku atbalsta dienestā jāiesniedz:

■ darba nodošanas pieņemšanas aktu kopijas;

■ būvdarbu veikšanas gadījumā — aktu kopija par būves pieņemšanu ekspluatācijā;

■ noslēgto līgumu kopijas ar pakalpojumu sniedzējiem;

■ izdevumus apliecinājošus dokumentus.

G.Kraukle

Nepieciešamie nozaru rādītāji				
Produkcija	Vienības	Vienību minimālais skaits		
		2000.-2001. g.	2002.-2003. g.	2004.-2006. g.
1. Piens	Slaucamo govju skaits	7	15	20
2. Cūkgaļa	Sivēnmāšu skaits	10	15	20
3. Augļi, t. sk. ogas	Vienas šķirnes augļu/ogu platība (ha)	1	2	3
4. Dārzeņi slēgtās platībās	Platība (ha)	0,5	0,5	1
5. Dārzeņi atklātās platībās	Platība (ha)	2	5	5
6. Liellopu gaļa	Pieaugušo dzīvnieku skaits	25	50	100
7. Graudaugi (rudzi, kvieši, mieži, auzas, griķi)	Graudaugu platība (ha)	10	20	30

Papildus kritēriji		
Svars	Kritēriji	Kritēriju aprēķināšanas metode
0,5	Pakāpe, kurā saimniecība atbilst labas lauksaimniecības prakses nosacījumiem papildus minimālajām prasībām	Procentuāli izteikta atbilstība visiem noteikumiem
0,5	Atzītas ražotāju grupas biedrs 6 mēnešus	Ja atbilst — 100, ja neatbilst — 0
0,5	Attiecībā uz projektiem sadaļā «Piens» līgumsaistības par izejmateriāla piegādi no saimniecības uz pārstrādes uzņēmumu, kam ir piena pārstrādes ekspertu komitejas izziņa	Ja atbilst — 100, ja ne — 0
1	Privātā ieguldījuma apmērs	Privātā ieguldījuma koeficients

TAVAS TIESĪBAS

Aktualitātes sociālajā apdrošināšanā 2001. gadā

Pensionēšanās vecuma izmaiņas

Viriešiem. No 2001. gada 1. janvāra viriešiem pensionēšanās vecums paaugstināts no 60,5 gadiem uz 61 gadu. Turpmāk viriešiem, kuriem apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem, ir iespēja pensionēties priekšlaicīgi no 60 gadu vecuma.

Sievietēm pensionēšanās vecums par pusgadu palielināsies 2001. gada 1. jūlijā — no 58 gadiem uz 58,5 gadiem (58 gadiem un 6 mēnešiem).

Sievietēm ir iespēja priekšlaicīgi

cīgi pensionēties 2 gadus pirms noteiktā pensionēšanās vecuma, ja viņu apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem. Tātad līdz 2001. gada jūlijam priekšlaicīgas pensionēšanās vecums sievietēm ir 56 gadi, bet no 2001. gada 1. jūlija tas palielināsies līdz 56,5 gadiem.

No 2001. gada 1. jūlija par pusgadu palielināsies pensionēšanās vecums, lai pensionētos pēc atvieglotiem noteikumiem. Pēc atvieglotiem noteikumiem var pensionēties atsevišķas personu grupas, piemēram:

■ cilvēki, kuri nostrādājuši no-

teiktu laiku kaitīgos un smagos darba apstākļos;

■ invalīdi uz mūžu;

■ mātes, kuras izaudzinājušas 5 un vairāk bērnus;

■ citas kategorijas.

Apdrošināšanai var pievienoties brīvprātīgi

No 2001. gada 1. janvāra tiek ieviests jauns brīvprātīgās apdrošināšanas veids — pievienošanās pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai (Likums «Par valsts sociālo apdrošināšanu» 5. panta trešā daļa). Šim

valsts sociālās apdrošināšanas komplektam var pievienoties pašnodarbinātās personas laulātais, kurš nav sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.

Šo personu reģistrēšanu veiks VSAA filiāles pēc viņu dzīvesvietas MK 2000. gada 19. septembra noteikumos nr. 192 «Noteikumi par brīvprātīgo pievienošanās valsts sociālajai apdrošināšanai» noteiktajā kārtībā. Brīvprātīgo iemaksu objekta gada minimālais un maksimālais apmērs šīm personām ir tāds pats kā pašiem pašnodarbinātajiem, t.i. — minimālais apmērs

2001. gadā ir noteikts Ls 960, bet maksimālais — Ls 16 000.

Kompensācijas invalīdiem

Sākot no 2001. gada 1. janvāra valsts sociālo pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir aprūtināta pārvietošanās, piešķiršanu un izmaksu nodrošināšanu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra. Līdz šim šo pabalstu piešķir un izmaksā pašvaldību sociālās aprūpes dienesti.

A.Nagliņska,
VSAA Preiļu filiāles direktore

IZGLĪTĪBA, SPORTS

Turpinās Aglonas turnīrs basketbolā

Aglonas vidusskolā notika Aglonas pagasta basketbola turnīra pirmās spēles. Sacensības uzsāka vīri. Pirmajā spēļu kārtā sacentās Jaunaglonā — Aglonas vidusskolas jaunākā komanda, rezultāts 107:42; «Veterāni» — Aglonas vidusskolas vecākā grupa, 80:60, «Absolventi» — Aglonas internātgimnāzija, 146:47.

Otrajā spēļu kārtā rezultāti bija šādi: Jaun-

aglonā — Aglonas vidusskolas vecākā grupa, 95:53, «Absolventi» — Aglonas vidusskolas jaunākā grupa 137:47, «Veterāni» — Aglonas internātgimnāzija, 73:32.

Sieviešu komandas sacensības reizē ar vīriem neuzsāka, jo spēlētāju rindas bija paretinājušas dažādas vīrusu saslimšanas.

Kalposim Latvijai!

● Aizkalnes pamatskolas jaunsargi solījuma nodošanas dienā.

«Es, Latvijas Republikas jaunsargs, apsolos neželot savus spēkus un prātu labākas dzīves veidošanai, manas dzimtās zemes Latvijai un tautas labā. Apšološos pēc labākās sirdsapziņas veikt jaunsarga pienākumus». 26. janvārī, Latvijas *de iure* atzīšanas 80. gadadienā, šo jaunsarga solījumu nodeva 18 Aizkalnes pamatskolas skolēni, kļūstot par Zemessardzes 35. bataljona 2. rotas jaunsargiem. Svinīgo solījumu pieņēma Zemessardzes virsseržants Jānis Pintāns, leitnants Ilmārs Sparāns un viņa vietnieks Viktors Vjaksē. Jaunsargu apliecības pasniedza Zemessardzes 35. bataljona štāba

priekšnieks Jānis Barons. Apliecības vēlāk būs nodēģas, piedaloties nometnēs un sporta spēlēs, arī apgūstot tālāk padziļināto militāro izglītību.

Aizkalnes pamatskolas skolēni rajonā ir pirmie šajā gadā uzņemtie jaunsargi. Par jaunsargiem var kļūt jaunieši vecumā no 12 līdz 18 gadiem. Jaunsargu uzdevumi ir apgūt militārās zināšanas un iemaņas, attīstīt savu fizisko sagatavotību un stāju. Lai saņemtu jaunsargu apliecību, trīs mēneši jāgatavojas. Aizkalnes pamatskolas skolēnus sagatavoja Ilmārs Sparāns. Pirms apliecību saņemšanas bija jāpilda zināšanu pārbaudes tests. Vajadzēja atbildēt uz jautājumiem par ieročiem, pazīt apzīmējumus topogrāfiskajās kartēs.

«Kalposim Latvijai!» — tā skan jaunsargu devīze. Jauniešiem ir jāmācās saglabāt brīvu, neatkarīgu valsti, būt vienmēr kopā ar to. Mēs esam Latvijas nākotne, mums tai jātic, jācer un tā jāmil no visas sirds.

Jaunsargi saņēma novēlējumus, lai darbotiesprieks neapnik arī turpmāk. Skolas direktore Mudrīte Lozda izteica pateicību jaunsargu skolotājam Ilmāram Sparānam par labi sagatavotu komandu.

Inese Šņepste,
Aizkalnes pamatskolas
8. klases skolniece

Šī gada zvirbulēni noskaidroti

120 skolēni gandrīz no visām rajona skolām piedalījās skatuves runās «Zvirbulis — 2001» konkursa rajona posmā. Noteikti desmit izteiksmīgākie dzejas un prozas izpildītāji, kas piedalīsies reģiona konkursā. Tie ir Matīss Marcinkevičs un Ivo Brūvers no Rudzātu vidusskolas, Kātrīna Urkāne un Inga Kļavinska no Preiļu 1. pamatskolas, Kristaps Ancāns no Rožupes pamatskolas, Līga Kļavinska un Aija Urkāne no Preiļu Valsts ģimnāzijas, Dana Lāce no Līvānu ģimnāzijas, Anna Badjaka un Ludmila Volkova no Līvānu 2. vidusskolas.

14 skolēniem piešķirta atzinība. To saņēma Ieva Luriņa, Sindija Muceniece, Rasa Magdaļenoka un Zane Karpenko no Līvānu ģimnāzijas, Edgars Čeviļevs un Anita Valaine no Preiļu 1. pamatskolas, Edmunds Strods no Prie-

kuļu, Marīta Greidāne no Jersikas, Aija Ancāne no Rožupes pamatskolas, Larisa Ksendzova, Irina Ļebedeva un Jekaterina Kuzmina no Preiļu 2. vidusskolas, Ludmila Mitrofanova no Līvānu 2. vidusskolas, Aleksandrs Čerņavskis no Preiļu Valsts ģimnāzijas.

Konkursa dalībnieku uzstāšanās notika trijās grupās: 1.-4. klašu skolēni, mazākumtautību skolu audzēkņi, 5.-9. un 10.-2. klašu skolēni. Lai mazinātu spriedzi un uztraukumu, bet vērtēšanas komisijai, kurai bija jānoklausās visas 120 uzstāšanās, dotu iespēju atpūsties, bija paredzēti starpbrīži, kuros savu māku rādīja solisti un dueti no rajona skolām. Ar uzvedumu par tauriņiem uzstājās rajona bērnu un jauniešu centra teātra pulciņš.

L.Rancāne

Daugavpils skolēni agloniešu ģimenēs

18 skolēni un četri skolotāji no Daugavpils 10. vidusskolas nākamnedēļ dzīvos Aglonas vidusskolas skolēnu ģimenēs. Par to vienojušies abu skolu pedagogi, kas iesaistījušies projektā «Atvērtā skola». Viens no projekta uzdevumiem ir palīdzēt mazākumtautību skolu skolēniem palīdzēt integrēties latviskā vidē. Skolēni no Daugavpils agloniešu ģimenēs papildinās latviešu valodas zināšanas, iepazīsies ar latviešu kultūras un sadzīves tradīcijām. Abu skolu

pedagogi vairākas reizes tikušies un vienojušies, kā šī abu tautību skolēnu tuvināšanās notiks. Krievu skolēni Aglonā uzturēsies no 12. līdz 16. februārim, kad Aglonas vidusskolā vecākajām klasēm ir projektu nedēļa.

Jaunākās klases projektus gatavo visa mācību gada laikā, tie ir pieskaņoti dažādām tradīcijām un saistīti ar gadskārtu ieražām. Piemēram, viens no šādiem projektiem bija veltīts Mārtiņa dienas svinēšanai.

Mācību iestāžu audzēkņu nepilsoņu anketēšanas rezultātu analīze

2000. gada oktobrī un novembrī Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālās nodaļas darbinieki rīkoja akciju mācību iestāžu audzēkņiem nepilsoņiem, kuras laikā tikšanos dalībnieki brīvprātīgi aizpildīja anketas par pilsonības un sabiedrības integrācijas jautājumiem.

Rēzeknes reģionālās nodaļas administratīvajā teritorijā ir 288 vidējo mācību iestāžu audzēkņi nepilsoņi, kuri ir sasnieguši 15 gadu vecumu un bija aicināti piedalīties akcijā. Uz akciju ieradās 161 audzēkņi un anketēšana piedalījās 141 respondents: krievu — 121, baltkrievu — 13, ukraiņu — 8, poļu — 4, armēņu — 2, vācu — 2, azerbaidžāņu — 1, armēņu — 2, latviešu — 1, lietuviešu — 1 tautības pārstāvis no 20 mācību iestādēm.

72 respondenti jeb 51,12 procenti ir interesējušies par iespējām iegūt Latvijas pilsonību, 18 res-

pondentus šis jautājums vispār neinteresē, pārējos — nedaudz. Latvijas pilsonību vēlas iegūt 86 respondenti, tas ir, 61 procenti. 47 respondentiem Latvijas pilsonība svarīga turpmākajai karjerai, 63 grib dzīvot un palikt Latvijā. 47 respondenti grib justies pilntiesīgi Latvijas pilsoņi. Citas valsts pilsonību vēlas iegūt 7 un aizbraukt no Latvijas — 25 aptaujātie, bet 29 zēni nevēlas dienēt Latvijas armijā. 42 respondenti neatbildēja, kāpēc negrib iegūt Latvijas pilsonību.

Savu latviešu valodas prasmi aptaujātie, šķiet, nav novērtējuši objektīvi, jo ļoti apšaubāms Ludzas rajona 23 skolēnu apgalvojums, ka viņi brīvi runā un raksta latviešu valodā. Neapšaubāmi dominē vērtējums, ka respondenti latviešu valodu prot sarunvalodas līmenī (46 aptaujātie). Valodu neprot 5 respondenti.

63 respondenti (45%) nav vēl izlēmuši, kur dzīvos turpmāk, bet 55 respondenti (39%) vēlas mainīt savu dzīves vietu.

Vienotas sabiedrības jēdziens ne visiem respondentiem ir skaidrs, 14 atbild, ka nezina, kas tas ir. Jēdziena neizpratni apliecina arī sekojošais jautājums, vai Latvijā sabiedrība ir vienota. 24 aptaujātie atbild ar «nezinu» vai vispār izvairās no atbildes. 90 respondenti jeb 64% vēlas būt pilnvērtīgi sabiedrības locekļi valstī, kurā viņi dzīvo, 6,4% nezina, ko atbildēt, un 19,1% — tas nav svarīgi. Pārējie nav atbildējuši. Tas būtu jāsaprot, ka arī viņiem nav svarīgi, vai viņi ir pilnvērtīgi sabiedrības locekļi vai nav, jo nesaskata atšķirības pilsoņu un nepilsoņu tiesībās un pienākumos.

Sevi uzskata par piederīgiem mūsdienu Latvijas valstij 60 aptaujātie (43%), 50 atbild noliedzīgi (36%), pārējie nevar izšķirties un neatbild.

Par visāda veida aktivitātēm un notikumiem Latvijā interesējas 90 respondenti (64%), aktīvi iesaistās tajos 15 (11%), un tie maz interesē 33 aptaujātos (24%).

Par integrācijas procesiem Lat-

vijā labi informētus sevi uzskata 23 respondenti (16%), vēlas vairāk zināt 83 (60%), un 30 aptaujātos tie neinteresē nemaz (21%). Šis rādītājs varētu būt objektīvs: maza interese par norisēm Latvijā vispār un par integrācijas procesu īpaši — 24% un 21%. Informāciju par integrācijas procesu Latvijā aptaujātie iegūst no TV raidījumiem, radio, preses izdevumiem, skolā no skolotājiem, vecākiem, draugiem un pat no reģionālās nodaļas darbiniekiem. 48% aptaujāto uzskata, ka skolā par integrāciju jārunā, lai vairāk zinātu, 14% noliedz tādu aktivitāti, uzskatot, ka tā ir politika, tas varētu aizskart nepilsoņu jūtas. 58 respondenti (41%) uzskata, ka integrācija Latvijā sabiedrībā ir aktuāla, 14 (10%) aktualitāti noliedz, bet pārējie nevar atbildēt. Par to, cik daudz runāts par integrāciju skolā, ir grūti spriest. Vienas un tās pašas skolas respondenti atbild gan «jā», gan «nē». Droši vien tas atkarīgs no skolotāja un mācību priekšmetiem attiecīgā klasē.

Aptaujātie pilsoņu un nepilsoņu savstarpējās attiecības Latvijā vērtē: draudzīgas 52 (37%), neitrālas 54 (38%), naidīgas 18 (13%), bet pārējie atrod citus variantus. Te droši vien ir raksturotas attiecības starp latviešiem un nelatviešiem. 24 respondenti (17%) ir jutuši negatīvu attieksmi pret sevi tautības dēļ, 64 (45%) to nav nekad jutuši, pārējie tikai dažreiz.

Saskarsmes grūtības ar citu tautību pārstāvjiem rodas valodas neprasmes dēļ 35 (25%), uzskatu atšķirības dēļ 38 (27%), valoda neatraucē saskarsmi 48 (34%) respondentiem.

Analizējot anketās iegūtos rādītājus un vērtējot pašu anketu, jāsecina, ka Latvijas skolu jaunatne nav pasīva notikumu vērotāja. Skolēni nepilsoņi savu dzīvi saista ar Latviju, grib integrēties Latvijas sabiedrībā. Anketa nav ideāla, bet tomēr jaunatnes tendences ir ļoti iezīmējamās, kaut arī uz dažiem jautājumiem jaunieši atbildējuši izvairīgi.

EIROZINĀS

Latviešu zēns beļģu pastmarkā

Beļģu pasta izlaidis pastmarkas, kurā iekļauts arī Latvijas simbols. Briseles tradicionālajā ģimenē zēns ir tērpies Latvijas karoga krāsās (varbūt olimpiskās izlases?) treniņtērpā. Tie Latvijas un citu valstu pārstāvji, kas sūtīja Ziemassvētku apsveikumus no Briseles uz Rīgu, šo marku izvēlējās biežāk nekā attēlus ar egļiem.

Vai ūdens kļūs dārgāks?

Eiropas Komisija izstrādājusi Ūdens direktīvu, kas nosaka, ka līdz 2010. gadam jānodrošina ūdens efektīva izmantošana.

Vai šo prasību ieviešana Eiropas Savienībā attieksies arī uz Latviju, vai tas nozīmē, ka sadārdzināsies maksa par ūdeni?

Indulis Emsis, «Eiropas konsultanta» valdes priekšsēdētāja vietnieks, Zaļās partijas līdzpriekšsēdētājs, skaidro:

— Latvijā tarifus par ūdens piegādi un notekūdeņu attīrīšanu nosaka pašvaldības. Eiropas Savienības ūdens lietošanas jaunā cenu politika tieši Latvijā noteikto kārtību vēl neietekmēs. Tomēr Latvijā vides aizsardzības jomā dzeramā ūdens apgāde un notekūdeņu attīrīšana ir viena no valsts prioritātēm. Ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanai ik gadus plāno investīcijas 30-40 miljonu latu apmērā. Vairāk nekā pusi no tām paredzēts saņemt no ES strukturālā atbalsta fonda ISPA.

Tādēļ var prognozēt, ka Eiropas Komisija prasīs nodrošināt tādu cenu politiku, kas veicinātu ūdens efektīvu izmantošanu. Tas nozīmē, ka pakalpojumu cenai būs jāsedz pakalpojumu sniegšanas patiesās izmaksas, ieskaitot ES prasībām atbilstošas vides aizsardzības izmaksas. Tas radīs mērenu tarifu pieaugumu, taču izdevumi kopumā par ūdenssaimniecības sniegto pakalpojumu nepārsniegs 4% no mājsaimniecības budžeta.

Par katru latvieti — 120 dolāru

Centrālās un Austrumeiropas valstīs ārzemju investīcijas cieši saistītas ar valsts īpašumu privatizāciju.

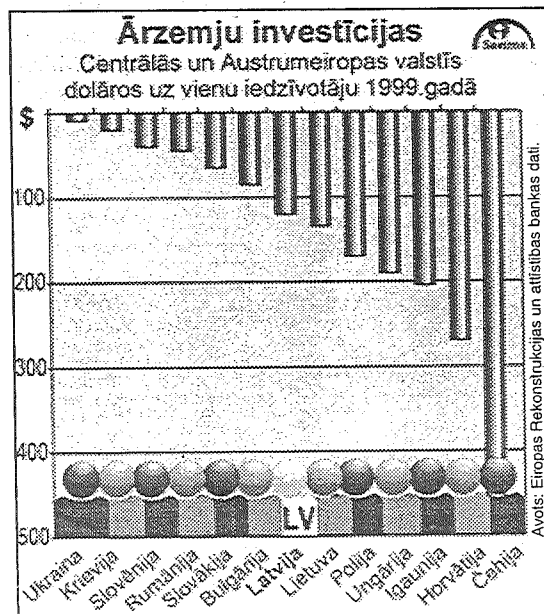
Tieši lielo uzņēmumu privatizācija strauji palielina investīciju pieplūdumu attiecīgā valstī. Latvijā investīcijas pēdējos gados turas virs 300 miljoniem dolāru (vidēji uz vienu iedzīvotāju — 120 dolāru), jo daži lieli uzņēmumi («Latvenergo», «Latvijas gāze», «Latvijas kuģniecība») palikuši neprivatizēti.

Toties Čehijā un Polijā investīcijas pēdējos gados dubultojušās, jo paātrināta lielāko banku un citu valsts kompāņu privatizācija, kas bija iekāvējusies (investīciju apjoms Čehijā — 4,9, Polijā — 6,5 miljardi dolāru).

Attīstības dinamiku tomēr nenosaka tikai absolūtais ieguldījuma cipars.

Tiklīdz šos ciparus pārrēķina uz valsti saražoto kopproduktu vai vienu iedzīvotāju, priekšstats par ekonomiski perspektīvākajām valstīm mainās. Kaut gan Čehija ar 7,4 procentu ieguldījumiem no kopprodukta paliek līdere, saraksta augšgalā nonākusi Igaunija ar 5,9 procentiem un Horvācija ar 4,2 procentiem no kopprodukta.

Latvija atrodas tabulas vidusdaļā, un ir cerības, ka turpmākajos gados investīciju apjoms šeit varētu pieaugt.

Pirkums ir aizsargāts

Ne vienmēr padomājam, ka vērtīgam pirkumam nav atvēlēts tikai svētku priekšs, bet tam pienākas mūs priecēt vismaz gadu. Vai patērētāju tiesību aizsardzība Latvijā ir ES līmenī?

Vienādas tiesības, atšķirīgas zināšanas

«Likums mums ir jau ES līmenī — tam pierādījums ir aizvērtā sadaļa sarunās ar Eiropas Savienību, bet grūtāka ir šī likuma izpilde. Tiesības mums ir tādas pašas kā Eiropā, tikai patērētāji tās neprot izmantot,» atzīst Ekonomikas ministrijas Patērētāju interešu aizsardzības nodaļas vadītāja Baiba Vitoliņa. «Ja nezinām savas tiesības, mēs neesam prasīgi un ļaujām tirgot sliktas kvalitātes preces. Ļoti daudzi, ja nopirkto lētas sliktas kvalitātes kurpes, visticamāk, tās izsviestu, nevis ietu un prasītu tās salabot vai apmainīt, kur nu vēl iesniegtu sūdzību Patērētāju tiesību aizsardzības centrā. Eiropas Savienībā pircējs par katru niķu ietu un prasītu.»

Atšķirības saskatāmas gan valsts līdzdalībā patērētāju tiesību aizsardzībā, gan vājā mehānismā nepieciešamās informācijas nodrošināšanā visos veikalos, pārdodot preces, gan pircēju izglītošanā par viņu tiesībām.

Baiba Vitoliņa pārliecinājusies, ka mūsu cilvēki nezina, ka, piemēram, 3 mēnešu garantijas laiks nav likumīgs. Mazāk par gadu garantijas laiks nedrīkstot būt. Likumā ir noteikts, ka gada laikā var pieteikt prasījumu par nopirkto preci. Turklāt Eiropas Savienībā minimālais termiņš, kurā patērētājs var pieteikt prasījumu par precēm, ir divi gadi — uz šādu termiņu jāpāriet arī Latvijā.

Valsts aizstāv pircējus

Eiropas savienībā patērētāju interese sargā gan valsts iestādes, gan pašu patērētāju izveidotās apvienības. Bet vispirms tas ir valsts pienākums.

«Valsts iestāžu pienākums ir iet uz veikalu un pārbaudīt, vai ir nepieciešamie dokumenti, vai precei ir marķējums, vai neparādās maldinoša reklāma. Eiropas Savienībā atbalsta dialogu ar nevalstiskajām organizācijām — valsts finansāli atbalsta patērētāju organizācijas, lai viņi var pārstāvēt savas intereses. ES valstīs patērētājus pārstāvošās organizācijas ir ļoti at-

tīstītas, tās iesaista arī likumdošanas sagatavošanā,» informē Baiba Vitoliņa.

Skandināvijā esot tādi īpatnēji veidojumi — piemēram, Patērētāju sūdzību padomes, kuros figurē tiesnesis, kurš izšķir strīdu starp pircēju un pārdevēju. Bet tā nav tiesa, kuras lēmums būtu juridiski saistošs — tas ir mehānisms, kura izveidei un lēmumiem brīvprātīgi piekritušas abas puses. Piemēram, Zviedrijā un Dānijā šādi izskata pretenzijas par nekvalitatīviem apaviem un citām precēm.

Arī Eiropas Savienība no sava budžeta palīdz patērētājiem aizstāvēt savas tiesības, sniedzot finansējumu patērētāju organizācijām. Piecas patērētāju interešu aizsardzības organizācijas (BEUC, AEC, EUROCOOP un COFACE) šogad saņēmušas 1,6 miljonu eiro lielu palīdzību, jo pircēji neveic tiešus maksājumus šo organizāciju uzturēšanai.

Latvijā patērētāju interešu aizstāvību no valsts puses jau divarpus gadus realizē Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC). 34 darbinieki gan izskata patērētāju sūdzības, gan uzrauga nepārtikas preču tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu, gan sniedz patērētājiem juridisko palīdzību līdz pat tiesai. Uz centru pa tālruni 7212688 var zvanīt jebkurā laikā (ārpus darba laika ziņojumus var atstāt automatiskajā atbildētājā). Pārtikas preču nekaitīgumu, kā arī kosmētikas un sadzīves ķīmijas tirgu uzrauga Valsts sanitārā inspekcija (tālrunis 7611703).

Pircēji apvienojas — pēc pirmā Patērētāju interešu aizstāvības kluba 1989. gadā, kurš ierosināja likumu «Par patērētāju tiesību aizsardzību», izveidojušās deviņas organizācijas, kuras tagad ir apvienojušās Patērētāju interešu aizstāvības asociācijā. Tā tagad cenšas izveidot Latviju aptverošu tīklu, izglītot patērētājus, informēt par patērētāju tiesībām, iespējām iegādāties konkrētas preces, kā arī preču falsifikāciju. Visaktīvākās patērētāju apvienības ir Rēzeknē, Balvos, Jelgavā, Ogrē, Preiļos un Cēsīs.

Atšķirībā no ES prakses Latvijā valsts patērētāju organizācijas nefinansē. Baiba Vitoliņa skaidro, ka «Finansu ministrija uzskata, ka valstij līdzekļus ir aizliegts dāvināt. Bet pat pusē no kandidātvalstīm patērētāju organizācijas finansē valsts: piemēram, Ungārijā — pilnībā,

Igaunijā un Polijā — daļēji.»

Līdz ar to mūsu vietējām patērētāju organizācijām ir tik daudz spēka, cik tām finansāli piešķirusi ES, PHARE fonds, Ziemeļvalstu informācijas birojs, Sorosa fonds un citi ārvalstu palīdzības projekti. Līdz gada beigām patērētāju organizācijas var pieteikties uz ES programmas ACCES finansējumu. Eiropas Komisija šogad jau piešķirusi 4,7 miljonus eiro 36 projektiem, kas saistīti ar informācijas un padomu nodrošināšanu patērētājiem.

Pircēji iemācās aizstāvēties

Cik daudz sūdzību ienāk Latvijā? Pagājušā gadā līdz 1. decembrim Patērētāju tiesību aizsardzības centrā klātienē vai telefoniski ar savām problēmām vērsušies un informāciju vai konsultācijas saņēmuši 6864 pilsoņi. No tiem tikai 575 (27% no laukiem) iesnieguši rakstiskus iesniegumus vai sūdzības. PTAC direktora vietniece Māra Žogota to vērtē kā labu rādītāju: «Tas nozīmē, ka tad, kad patērētāju esam informējuši par viņa likumīgajām tiesībām un kad viņš pats dodas uz veikalu, tad nekvalitatīvā prece tiek vai nu labota vai apmainīta. Te parādās mūsu centra darba rezultāts pakalpojumu sniedzēju un pārdevēju izglītošanā.»

Tad, kad ienākušas rakstiskas sūdzības (un visbiežāk tās bijušas par apaviem — 245), tad ir jāveic ekspertīze, bieži strīdā jāpārstāv patērētājs. Lielākoties patērētājam ir bijusi taisnība — tas 356 gadījumos, kad sūdzības bijušas par nepārtikas preču kvalitāti, 309 atrisināti par labu iesniedzējam.

Patērētāju interešu aizstāvības kluba izpilddirektore Zinta Kovaļevska atzīst, ka vājākā vieta Latvijā pašlaik ir tiesu sistēma, kas izskata patērētāju sūdzības. 7 gadu laikā līdz tiesai ir nonākušas tikai 30 lietas (šogad ierosinātas 6), no izskatītajām lietām rezultāts ir 9:4 pircēju labā, bet tiesu procesi rit ilgi.

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs atzīst, ka arī Eiropas problēma nr. 1 ir viltotie apavi un alkohols. Šādos un arī brāķa gadījumos ir nepieciešama ekspertīze. PTAC sniedz bezmaksas konsultācijas, bet ekspertīze ir jāveic par patērētāja līdzekļiem. Nereti tā esot dārgāka par pašu preci. Bet... patērētāja uzvaras gadījumā ekspertīzes izdevu-

mus atmaksā vainīgais pārdevējs. Tātad sūdzēties var pat par tirgū pirktu kedu ar «firmas» uzrakstu «Adidas»...

Cenu zīmes un etiķetes kļūst arvien lielākas

Tikmēr pircēju informēšana par precī kļūst arvien plašāka. No šā gada sākuma visos pārtikas preču veikalos blakus produkta nosaukumam jābūt norādītai šī produkta cenai kilogramā vai litrā. Uz pārtikas produktiem obligāta ir atzīme par ģenētiski modificēto produktu klātbūtni. Pēc etiķetes «Latvijas ekoproducts» vai analogās ES zīmes «Organic Farming» var būt drošs, ka pārtika ir ekoloģiski tīra. Kurpju veikalos obligātas ir atzīmes par to, vai kurpes ir no istas ādas vai sintētikas, no kā zole un iekšējā apdare.

Vadoties no Eiropas Savienības direktīvām, Ekonomikas ministrija ir sagatavojusi priekšlikumus par nepieciešamo informāciju elektrotehniskajiem sadzīves aparātiem. Katras ierīces darbības svarīgākie parametri tiks novērtēti burtu skalā no A līdz G. A klases aparāti atbildīs visaugstākajiem standartiem attiecīgajā jomā. Piemēram, veļas mašīnas tiks novērtētas atsevišķi pēc to enerģijas izmantošanas efektivitātes, atsevišķi pēc tā, cik kvalitatīvi tās mazgā, cik — žāvē. Arī pašlaik uz tām norādīts elektroenerģijas patēriņš kilovatstundās, bet ne katra mājsaimniece gribēs ciparus pārrēķināt latos.

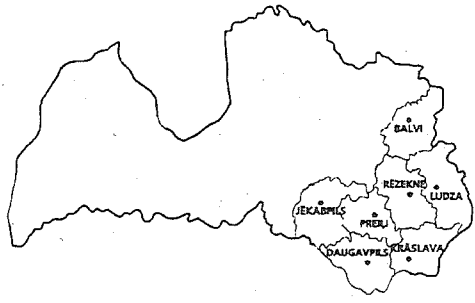
Tagad grafiskajā volodā uz skalas kā uz termometra stabiņš apstāsies pie atzīmes A, B, C, D, E, F vai G. Jo tālāk no burtu A, jo mazāk no šīs mašīnas varēs gribēt. Šos jaunus noteikumus par informācijas pasniegšanu paredzēts ieviest 2001. gada otrajā pusē.

Saglabāiet čekus!

Informācijas par precēm paliks arvien vairāk. To valsts var piespiest nodrošināt. Bet valsts nevar piespiest pircējus kļūt izglītotākus. Valsts var piedāvāt informāciju. Ko valsts nespēj, tur pieplūsesies pircēju apvienību aktivitāte. Svarīgākais, lai cilvēks ar kases čeku rokās zinātu, ko ar to darīt neveiksmīga pirkuma gadījumā. Jo izglītotam pircējam čeks nav tikai zīme par nomaksātu PVN, bet viņa dokuments tiesībām saņemt kvalitatīvu preci.

Ivars Bušmanis

KAIMIŅU RAJONOS

● LUDZAS RAJONĀ

Sēne, kas dzīvo burkā

Periodiski mūsu sabiedrībā aktualizējas dažādu ārstniecības līdzekļu lietošana — gan tautas medicīnas, gan ķīmiskie preparāti. Tāpēc zināmā mērā arī šajā jomā var runāt par modi, bet tā, kā novērots, bieži saulītē ceļ jau sen piemirstas lietas. TV reklāmās būsiet pamanījuši tējas sēnes reklāmas. Pēc reklāmas noskatīšanās interese par to strauji pieaug.

Kas tad ir šis brīnums, vai tā ārstniecības spējas tiešām ir tik veiksmīgas?

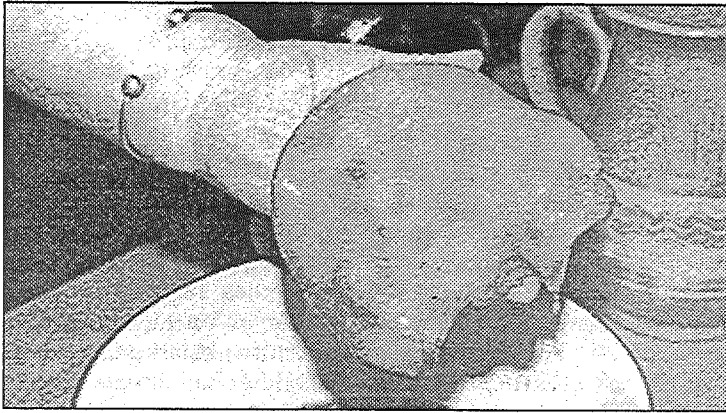
Populārā medicīnas enciklopēdija skaidro, ka tējas sēne ir etiķskābes baktēriju un dažādu rauga sēņu simbiotiska kolonija. Dzīvotāji izskatās kā pabieža, gļotaina, gaiši balta, augšpusē gluda, bet apakšpusē viļņaini pūkaina plēve.

To izmanto atspirdzinoša dzēriena gatavošanai no saldinātas tējas (varot gatavot uzlējumu vai arī izmantot paciņu tēju tādā koncentrācijā, kā pašam garšo). Ista-
bas temperatūrā vislabākais sastāvs dzērienam ir 7.-8. kultivēšanas dienā. Sēni parasti kultivē trīs-litru burkā. Sēne ir dzīva, tai jāel-
po un jāatrodas labāk ēnainā vietā, bet ne saules gaismā. Kā katra

dzīva radība, tā jākopj — regulāri (vismaz reizi mēnesī) jāmazgā, tad, kad tā sāk dalīties, varēsiet to uzdāvināt arī draugiem, jo atklāts, ka tējas sēnes dzērienā ir vitamīni B un C, etiķskābe, glinonskābe, nedaudz spirta, ogļskābā gāze un arī vielas ar antibiotiku aktivitāti.

Lidijas kundze dzērienu lietojusi apmēram pusgadu un slavē to par patīkamajām garšas īpašībām. Tas brīnišķīgi veldzē slāpes. Īpašu ārstniecisku efektu viņa nav sagaidījusi, bet uz to arī nav cerējusi. Tautas medicīnā sēni izmantojot arī ādas apdegumu ārstēšanai.

Pie ludzānietes Valērijas Dorožkinas nu jau trīs gadus dzīvo tā saucamā **indiešu jogu sēne**, kas, kā vēstī apraksts, nāk no Tibetas medicīnas. Šī sēne atgādina balta biezpiena gabaliņus un veicina piena rūgšanas procesus. Rezultātā izveidojas garšīgs kefīrs. Sēni ievieto burkā un aplej ar pienu (Valērijas kundze izmanto lauku pienu, bet drīkst liet arī pastēzēto) un aukstā laikā — pēc 24 stundām, karstā — pēc 10 līdz 12 stundām, kefīrs ir gatavs. To izkāš caur sietiņu un katru reizi sēni aukstā ūdenī mazgā. Šī sēne vēl prasīgāka nekā tējas sēne — tā

● Tāda izskatās tējas sēne.

jāmazgā reizi diennaktī un katru reizi jāpārlej ar svaigu pienu, ja nē — tā zaudē savas ārstnieciskās īpašības un iet bojā.

Kefīru iesaka dzert pirms gulētiešanas, bet Valērijas kundze to ik rītu lieto brokastīs, dažkārt pievienojot klijas. Dzēriena lietošanas laikā neiesaka lietot alkoholu, trekņus ēdienus.

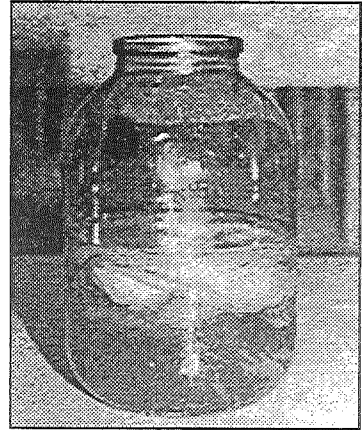
Jūs jutīsieties labāk! Tā iesaka sēnes apraksts. Valērijas kundze pati pārbaudījusi, ka dzēriens lieliski palīdz pie apdegumiem, to var lietot kā sejas masku.

Valērijai sēnes kopšanas process jau kļuvis par ieradumu, kefīra lietošana — arī. Tas esot palīdzējis

Daudz negadījumu uz ielām

Dati par janvāra pēdējo nedēļu Jēkabpili liecina, ka, paslidot un kritot uz slidenām ietvēm un ceļiem, traumas guvuši vairāk nekā 20 cilvēki. To skaitā bijuši 8 — 9 gadus veci zēni, kuri sasītuši galvu, slidinoties no uzkalniņiem. Kopā galvas traumas guvuši 7 cilvēki, no kuriem vien smagas traumas dēļ transportēti uz Rīgu. Bijuši arī roku un kāju lūzumi, mežģījumi.

«Brīvā Daugava»

cina arī organisma attīrīšanos. Protams, nevajadzētu ar to aizrauties pārmērīgi, tas ir tāpat kā ar zāļu tēju lietošanu. Ja kuņģī ir paaugstināts skābes daudzums, tad no tās vajadzētu atturēties vai lietot mazāk.

Tējas sēnes radītais dzēriens tiek lietots jau ilgu laiku un atsevišķās ģimenēs pārņemts kā tradīcija. Vieniem tas garšo, citiem — nē, bet, protams, neaizstāj zāles.

Kā dabisks un tonizējošs produkts tas būtu lietojams un ir vērtējams pozitīvi. Bet katra organisma veselības stāvoklī var būt kādas nianse, tāpēc šaubu gadījumā labāk prasīt padomu ārstam.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Četrpadsmitgadīgai māmiņai ar bērniņu pajumti dod «Pakāpieni»

Tilžas internātpamatskolas četrpadsmitgadīgai audzēknei pašā pēdējā vakarā piedzima bērniņš. Jaunā māmiņa ar zīdaiņi patvērumu atradusi misijas «Pakāpieni» Cēsu rajona Raunas patvērumā, kurš ierīkots, lai sniegtu atbalstu topošām mātēm. Šeit var uzturēties arī pirmos mēnešus pēc bērna piedzimšanas.

Tilžas skolniece patversmē ir visjaunākā māte. Šeit viņa apciemoja Balvu rajona nepilngadīgo lietu inspekcijas galvenā speciāliste Irēna Semjonova kopā ar «Vaduguns» redakciju.

Misija «Pakāpieni» ar ārzemju un vietējo sponsoru atbalstu ir iekārtojusi šo namu kā jauku paradīzes stūrīti, kurā sievietes, kas nonākušas smagās situācijās, var gūt morālo un arī materiālo atbalstu. Nepilngadīgām māmiņām bez tam ir daudz sarežģījumu ar formalitāšu kārtošānu, lai varētu

tikt pie pabalstiem sev un savam bērnam. Misija «Pakāpieni» tos palīdz nokārtot.

Šajā gadījumā par jauno māmiņu interesējās arī bērna tēvs, vīrietis, kurš ir sasniedzis pilngadību un vēlas par savu bērnu un viņa māti uzņemties atbildību. Tomēr vispirms pret šo vīrieti ir ierosināta krimināllietā par dzimumattiecībām ar nepilngadīgo, kas nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu. Vīrietim ir bijusi smaga dzīve, viņš ir uzaudzis bez mātes, dzīvo tālu laukos, kur nav darba,

un amatpersonas šaubās, vai spēs uzņemties atbildību par faktiski jau esošo ģimeni. Jaunais tētis savu labo gribu pauž, rakstot vēstules bērna mātei uz Raunu. Drīz pēc tam, kad māte ar meitu Raunas patversmē tika ievietotas, tētis tur ieradās kaujinieciski noskaņots ar vēlēšanos dabūt savu bērnu. Viņš bija saņēmis nepareizu informāciju, ka jaundzimušī meita nodota bērnu namā.

Misijas «Pakāpieni» Raunas bērniņu nams nosvinējis savu pirmo gada jubileju, un tajā pa šo laiku

patvērumu radušas 14 sievietes ar jaundzimušiem bērniem.

Atjaunota satiksme ar Krieviju Vientuļos

Pateicoties rajona vadības un VID Balvu filiāles operatīvai rīcībai un personīgiem kontaktiem, atjaunota kravas automašīnu satiksme ar Krieviju cauri Vientuļu — Ludonkas robežpunktam. Krievija aizliegumu atcēla tieši Starptautiskajā muitas dienā.

«Vaduguns»

● KRĀSLAVAS RAJONĀ

Zagli zog arī grāmatas

Krāslavas policijai tikai nesen izdevās notvert kādu zagli, kurš bija pasācis regulāri «apciemot» dažādas iestādes, lai aiznestu sev līdzīgu naudu. Dažviet viņš pamanījās ielavīties vairākkārt, it kā tūšām dusmodams toš, kuriem viņš bija jāaiztur. Galu galā garnadzis, 18 gadīgs puisis, tika notverts. Sum-

ma, kuru prokurors inkriminēja Vladislavam Mileikam, bija gandrīz 700 latu liela.

No jaunā garnadza nakts vizītiem visvairāk cieta SIA «Skorpions N» veikals. Iekļuvus tajā pa noliktavas logu, viņš piesavinājās ieņēmumu — galda atvilknē esošos 530 latus. Kā atzinās pats zaglis, naudu bija iztērējis drēbju iegādei un parādu nomaksai. Sprie-

žot pēc tā, ko Vladislavs pastāstīja tiesā, puisim bija divas vajības — alkohols un spēļu automāti. Tiesas spriedumā ierakstīts, ka V.Mileikam jāārstējas no alkoholisma.

Puisis nevarēja piedot spēļu automātiem to uzvaras. Kādu nakti bārā «Ezerkalns» viņš no automātiem «izzvejoja» vairāk nekā 70 latus. Starp pierādītajām un V.Mileikam inkriminētajām epi-

zodēm bija arī 43 latu zādzība no autoremonta darbnīcām. Nav noslēpums, ka tajās pašās septembra naktīs viņš pāris reizi iekļuva arī Krāslavas bibliotēkā. Vladislava uzmanību, kā viņš pats atzinās, esot piesaistījis ētikas grāmata. To viņš ar aiznesa sev līdzī.

Tiesa piesprieda Vladislavam Mileikam brīvības atņemšanu uz divarpus gadiem nosacīti ar pār-

baudes laiku uz divarpus gadiem. Kādam spriedums, iespējams, līksies pārāk saudzīgs, taču tiesas priekšsēdētāja tam nepiekrīt, uzskatot, ka ietupināt aiz restēm cilvēku nekad nav par vēlu. V.Mileikam jau agrāk nācies izciest sodu par zādzībām, taču toreiz viņš vēl bija nepilngadīgs.

«Ezerzeme»

● AIZKRAUKLES RAJONĀ

Solījumu vietā — tukša lapa

Aizkraukles rajona Staburaga pagastā, kas ir rajonā vismazākais, reģistrēti visvairāk deputātu kandidātu saraksti — pieci. Pašlaik uz septiņām deputātu vietām pretendē 33 cilvēki. Katram sarakstam ir vidēji 23 atbalstītāji. Pašvaldībā ir 544 iedzīvotāji, no ku-

riem pašvaldību vēlēšanās var piedalīties 300. Tas nozīmē, ka uz iekļūšanu deputātu skaitā pretendē 10% no visiem pagasta vēlētājiem.

Viena vēlētāju apvienība iesniegusi savu kandidātu sarakstu un priekšvēlēšanu programmu, kurā ir tikai vēlētāju apvienības nosaukums. Laikam jau tukša lapa nozīmē, ka šī vēlētāju apvienība domā pierādīt sevi ar darbiem nevis

ar vārdiem. Vēl kādā programmā solīts mainīt pašreizējo vietējo varu un pašvaldības darbiniekus.

Šoseju nokaisa ar dēļiem

31. janvāra rītā šosejas Rīga — Daugavpils 82. kilometrā Aizkraukles pagastā no kādas kokvedējmašīnas bija izbīruši vairāki kubikmetri dēļu. Vainīgais autovadītājs nebi-

ja noskaidrots, taču iespējams, ka viņš dēļu kravu bija slikti nostiprinājis. Dēļi bija izkaisīti pa brauktuvi vairāku kilometru garumā. Vadītājiem nācās šķērsot pamatīgu dēļu krāvumu, jo transporta kustība varēja notikt tikai pa vienu brauktuves pusi. Kāds autovadītājs pēc aculiecinieku stāstītā esot pārsitis automašīnas karteri, taču ar iesniegumu policijā viņš nav griezies.

Negadījuma vietā derūžēja Aizkraukles rajona ceļu policijas darbinieki, kas brauktuvi daļēji atbrīvoja no dēļiem. Par kravas pārvadājumu noteikumu neievērošanu Administratīvo pārkāpumu kodekss paredz naudas sodu no 15 līdz 50 latiem un vadītāja apliecības aizturēšanu uz laiku no trim līdz sešiem mēnešiem.

«Staburags»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Preiļu rajona policijas pārvalde skaitļos un faktos

(No Preiļu rajona policijas pārvaldes gada pārskata sanāksmes materiāliem)

Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzē personāla jautājumos un profesionālajā sagatavotībā **Līvija Gerasimova** pastāstīja, ka 2000. gadā dienestā pieņemti 10 cilvēki. Sakarā ar disciplīnas pārkāpumiem no dienesta pagājušajā gadā atbrīvoti 2 darbinieki, bet paši atbrīvojušies — 5.

Preiļu rajona policijas pārvalde tiek uzskatīta par sava veida kadru kalvi citām pārvaldēm. Piemēram, pērn pārceļti un aizkomandēti uz citām struktūrvienībām 9 darbinieki. Iepriekšējos divos gados līdzīgā kārtā uz kaimiņu rajoniem

augstākos amatos pārgājuši strādāt 16 cilvēki.

Pašlaik augstākajās mācību iestādēs neklātienē mācās 26 pārvaldes darbinieki. Pagājušajā gadā nosūtījumu iestājam Policijas akadēmijā no rajona policijas pārvaldes saņēma 47 vidusskolu absolventi.

Līvija Gerasimova informēja, ka 2000. gadā disciplināri sodīti 26 darbinieki (1999. gadā — 23, 1998. gadā — 11). Tajā skaitā par pārkāpumiem, kas saistīti ar alkohola lietošanu, sodīti 3, bet iepriekšējos divos gados attiecīgi 6

Ķerot suni, iešauj kundzei

Tāds kuriozs gadījums, kad klaiņojošu suņu ķērāji iemidzinošo devu nejausi iešāvuši kādai garāmgājējai, noticis 1. februārī Jelgavā. Sākumā suņu ķērāji centušies lielo un bistamo dzīvnieku pievilināt ar dažādiem gardumiem, taču tas nekādi nav izdevies. Šāvuši apmēram no septiņu metru attāluma, bet šļirce strauji atsitusies pret zemi

un mainījusi virzienu, ieduroties garāmgājējas kājā.

Suns noķerts, bet sieviete nekavējoties nogādāta slimnīcā novērošanai, jo zāļu darbība var ilgt līdz divām stundām. Notikušā apstākļi tiek pārbaudīti. Pagaidām nav zināms, vai sieviete prasīs kompensāciju.

POLICIJAS ZIŅAS

«Poltergeists» skolā

17. janvārī Līvānu 2. vidusskolā kādā mācību kabinetā skolotāja konstatēja, ka klasē valda milzīga nekārtība: izgrūstīti mācību galdi, pa visu telpu izsvaidīti krēsli. Noslaidrots, ka to izdarījis nepilngadīgais V.D. Par viņa huligāniskajām darbībām puīša vecākiem sastādīts administratīvais protokols.

Zādzības no veikaliem un mājām

24. janvārī Līvānos, Brīvības ielā 116 izdarīta preču zādzība no individuālā uzņēmuma «DIOL&CO», veikala. Tajā pašā dienā un tajā pašā vietā no i.u. «Alfa» veikala nozagta ādas virsaka un nauda. Bet 22. janvārī Rožupes pagasta Vilmeniešos no S.R. dzīvojamās mājas nozagtas sadzīves mantas un nauda. Noslaidrots, ka šo zādzību izdarījis Viktors K. Visos trijos gadījumos ierosinātas krimināllietas.

Neaudzina savus nepilngadīgos bērnus

Vairākiem vecākiem sastādīti administratīvie protokoli par to, ka viņi neaudzina savus nepilngadīgos bērnus. Tā 24. janvārī protokols sastādīts līvānietim Mihailam K. un līvānietēm Nadeždai K. un Ludmilai T.

Nelikumīga tirdzniecība

25. janvārī Galēnu pagasta Lomos savās mājās Nikolajs K. nelikumīgi pārdeva alkoholu un tabakas izstrādājumus. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļos apzagta automašīna

26. janvārī Preiļos, Liepu ielas 30. mājas pagalmā no automašīnas VAZ 2105 nozagta automagnetola un audiokasetes. Ierosināta krimināllietā.

Satiksmes negadījumi

27. janvārī ceļā Viļāni — Preiļi — Špoži 46. kilometrā automašīnas BMW 520 vadītājs daugavpīlētis Aleksandrs G. ceļa līkumā netika galā ar mašīnas vadību un nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

28. janvārī ceļā Līvāni — Preiļi 4. kilometrā automašīnas Honda Civic vadītāja Larisa M. (Rīgas

iedzīvotāja) netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

29. janvārī ceļā Līvāni — Preiļi 2. kilometrā automašīnas Opel Kadett vadītājs Rihards K. netika galā ar automašīnas vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Cietušo nav, bojāta tikai automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

Pārkāpa kokmateriālu pārvadāšanas noteikumus

26. janvārī Riebiņu pagasta Kaušā Rēzeknes rajona iedzīvotājs Andrejs Č. ar Volvo F16 veda zāģbaļķus, uzrādot nepareizi noformētus kokmateriālu transportēšanas dokumentus. Sastādīts administratīvais protokols.

Notikušas zādzības

26. janvārī Preiļos, Rancāna ielā 3 uzlauzts J.K. pagrabs un nozagti dažādi pārtikas produkti. Ierosināta krimināllietā.

28. janvārī Preiļos, Daugavpils ielā 30 T.B. pazudušas personīgās mantas. Sastādīts administratīvais protokols.

Skandalēja nepilngadīgais

26. janvārī Līvānos pie veikala «Beta» nepilngadīgais Uldis K. izdarīja huligāniskas darbības pret nepilngadīgo D.K. Vainīgā puīša vecākiem sastādīts administratīvais protokols.

Ģimenes skandāli un huligānisms

26. janvārī Saunas pagastā Smelteros Jānis L. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

27. janvārī Rožupes pagastā Staros Guntis G. izdarīja huligāniskas darbības pret J.J. Sastādīts administratīvais protokols.

29. janvārī Preiļos, Kalnu ielā 7 Antopina R. izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls brīdinājums.

31. janvārī Preiļos, A.Upiša ielā 2 Foma B. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

CSDD INFORMĀCIJA

Par transportlīdzekļu sertifikāciju

2000. gada 31. decembrī noslēdzās pārejas periods jaunu transportlīdzekļu sertifikācijas sistēmā. Turpmāk, lai pierēģistrētu jaunu transportlīdzekli, CSDD ir jāiesniedz apliecinājums (sertifikāts) par konkrētā transportlīdzekļa atbilstību noteiktajam prasībām.

Jāatgādina, ka noteikumi par transportlīdzekļu sertifikāciju stājās spēkā jau 1999. gada 1. oktobrī, taču pārejas perioda nosacījumi paralēli sertificētu transportlīdzekļu reģistrācijai atsevišķos gadījumos paredzēja arī nesertificētu transportlīdzekļu reģistrāciju

līdz 2000. gada 31. decembrim. Pagājušā gada 19. decembrī Ministru kabinets pieņēma noteikumus, kas paredz nelielas atkāpes atsevišķu parametru sertificēšanā, taču vienlaikus nosaka, ka no 2001. gada 1. janvāra Latvijā aizliegta nesertificētu jaunu transportlīdzekļu reģistrācija. Minētie noteikumi arī paredz, ka transportlīdzekļu sastāvdaļu sertifikācija stāsies spēkā 2002. gada 1. janvārī.

Jāatgādina, ka transportlīdzekļu sertifikācijas sistēma radīta ar mērķi garantēt patērētāju tiesību aizsardzību — iegādāties Latvijas apstākļiem un satiksmes drošības prasībām atbilstošu transportlīdzekli, kas lietošanas laikā neapdraudētu nedz pašus autovadītājus,

nedz citus satiksmes dalībniekus un apkārtni. Vienlaikus jaunā sistēma ir solis preti Latvijas likumdošanas saskaņošanai ar Eiropas Savienības prasībām.

Svarīgs transportlīdzekļu sertifikācijas sistēmas izveides nosacījums ir vienlīdzīgu konkurences nosacījumu ieviešana visiem autotirgotājiem. Tā, piemēram, ja līdz šim Latvijā varēja iegādāties un pierēģistrēt arī apšaubāmas kvalitātes transportlīdzekļus, tad šodien visiem autotirgotājiem ir pilnīgi vienādi nosacījumi.

CSDD atgādina, ka uz tiem transportlīdzekļiem, kas Latvijā jau ir pastāvīgi reģistrēti, sertifikācijas sistēma neattiecas un neattieksies arī turpmāk.

SPECIĀLISTA PADOMS

«Piepipēt» vai vilkt?

Ja auto jau rudenī ir pienācīgi kopts, no daudzām ķibēlēm iespējams izvairīties. Tomēr mašīnas ir un paliek mašīnas, īpaši, ja vecas, — tās var izstrādāt visādus jokus. Tāpēc pastāv trīs vispārīnāmi paņēmieni stāvoša auto iekustināšanai.

■ Pirmkārt, var mēģināt braucamo iestumt vai ievilkt. Tam būs nepieciešama virve un darbaspēks (stūmēji vai kāds ievilcējs). Bet visnotaļ bieži gadās, ka neprasmīgs saitē braucējs uzskrien virsū savam vilcējam. Tāpēc pajautā, vai šādas «atrakcijas» kādreiz jau veiktas. Jāatceras, ka nebūtu ieteicams vilkt arī mašīnas ar automātiskajām ātrumkārbām. Sabojāta ātrumkārbā jebkurā gadījumā izmaksā vairāk nekā autopacelēja noīrēšana.

■ Otrkārt, var nostopēt kādu līdzjutīgu garābraucēju un, izmantojot vadus, «piepipēt» no viņa mašīnas akumulatora. Jāzina

vienīgi, ka, nepareizi savienojot vadus, var viegli pārdedzināt «veselās» mašīnas generatoru un datorssitēmas (ja tādas ir). Drošākais veids — «donora» akumulatora «plusu» savienot ar tukšā akumulatora «plusu», savukārt masas vadam otru galu piekabināt «beigtā» auto virsbūvei vai pa tiešo pielikt pie motora.

No «piepipēšanas» gan nebūs nekāda labuma, ja, teiksim, «eskortināš» ar mazu akumulatoru griebs palīdzēt jaudīgam dzīpam,—

strāva vienalga būs par vāju. Pie redzējuši lauku šoferi «piepipēšanai» mēdz izmantot visparastākos dzelzs laužņus, tomēr tādas atrakcijas var beigties gaužām kaitīgi veselībai. Labāk aiziet uz elektropreču veikalu un nopirkt kārtīgu elektrības kabeli.

■ Treškārt, var zvanīt autopalīdzībai vai kādam draugam, kas droši neatteiks. Ja varēs, salabos mašīnu uz vietas, ja ne, — vismaz nogādās mājās vai darbnīcā.

Pēc preses materiāliem

Skolā nelegāli tirgo alkoholu

Aizvadītajā sestdienā tradicionālie absolventu vakari notika Līvānu ģimnāzijā un Līvānu 2. vidusskolā. Pasākumi bija plaši apmeklēti, tādēļ naktī no sestdienas un svētdienu Līvānu policijas nodaļas darbinieki rīkoja profilaktisko pārbaudi, kuras laikā Līvānu pilsētā pastiprinātā režīmā strādāja 12 policijas darbinieki.

Kā «Novadnieku» informēja Līvānu policijas nodaļas priekšnieks Edgars Fedosejevs, sastādīti 9 ceļu policijas protokoli, vairāki

— par automašīnas vadīšanu alkohola reibumā. Policijas darbinieki dežurēja gan pilsētas ielās, gan arī abās skolās. Pārbaūzu laikā atklājās šokējošs fakts — Līvānu 2. vidusskolā nelikumīgi tika tirgoti alkohols. Skolas direktore Guna Urža telefonsarunā «Novadniekam» atzina, ka par tirdzniecību ir bijusi informēta, taču ir noticis pārpratums, kuru tuvāk komentēt direktore nevēlējās. Policija šo gadījumu izmeklē.

G.Kraukle

VESELĪBA, IZKLAIDE

ĀRSTA PADOMS

Atbildes tiem, kam nav labi ar māgu

Viena no izplatītākajām slimībām ir kuņģa un barības vada slimības. Visbiežākās sūdzības ir dedzināšana un sāpes aiz krūšu kaula, ko ārsti sauc par gastroezofageālā atviļņa slimību (GEAS).

Gastroenterologi apzinās slimības nopietnību un uzskata par lielu veselības aprūpes speciālistu un visas sabiedrības kopumā izglītošanu par kuņģa un barības vada saslimšanām. Sikāku informāciju par šīm saslimšanām var atrast interneta mājas lapā www.gastroenterologs.lv.

Kas ir gastroenterologs?

Tas ir ārsts — speciālists, kurš padziļināti pārzina ar gremošanas traktu saistītas saslimšanas.

Kas ir GEAS?

GEAS nozīmē gastroezofageālā atviļņa slimību. Gastroezofageālais atviļnis apzīmē kuņģa skābes vai skāba satura atpakaļplūsmu barības vadā. Gandrīz ik-

viens cilvēks dzīves laikā ir izjutis šādu atvilni.

Raksturīgākie simptomi: grēmas diskomforts, augšupejoša dedzinoša sajūta aiz krūšu kaula, kuņģa skābes vai skāba satura sajūta mutē, apgrūtināta un/vai sāpīga rīšana, sāpes aiz krūšu kaula.

Grēmas ir visbiežāk sastopamais GEAS simptoms. Par grēmām sauc augšupejošu dedzinošu sajūtu aiz krūšu kaula, ko izraisa kuņģa skābes atpakaļplūsmas barības vadā. To, kas ir grēmas, ir izjutis gandrīz katrs cilvēks.

Vai bērni var saslimt ar GEAS?

Jā. Lai gan visbiežāk GEAS novēro cilvēkiem pēc 40 gadu vecuma, ar to var slīmot visi, ieskaitot pat zīdaiņus.

Vai GEAS var izraisīt rīklesgala iekaisumu?

Dažiem pacientiem kuņģa skābes atvilnis var nonākt rīklē, izraisot rīkles mugurējās sienas iekaisumu, kas veicina faringīta attīstību. Skābes atvilnis var nonākt līdz balsis saitēm un tā rezul-

tātā var attīstīties gan laringīts, gan aizsmakums.

Kas ir endoskopija un kad to pielieto pacientiem?

Endoskopija ir diagnostikas metode, kuras laikā pacients norij tievu, elastīgu cauruli, ar kuras palīdzību ārsts var tieši apskatīt augšējā gastrointestinālā trakta gļotādu. Šo procedūru var pielietot GEAS sarežģījumu atklāšanai, kā arī analīžu paraugu (biopsiju) paņemšanai no barības vada.

Vai smēķēšana padziļina GEAS simptomu izteiktību?

Smēķēšana neizraisa GEAS un eksistē ļoti maz pierādījumu, ka smēķēšana pasliktinātu GEAS gaitu. Tomēr smēķēšanas pārtraukšana jebkurā gadījumā ir laba ideja.

Vai GAES var izārstēt?

Diemžēl, GAES kā slimībai vispārējā nozīmē mūsdienās jāprojām nav izstrādāta ārstēšana. Atsevišķos gadījumos tā var būt

1936. gads. Iedeguma losjons

Līdz trīsdesmito gadu sākumam mode prasīja, lai pārtikušu cilvēku āda būtu balta kā liliņas zieds. Taču visu izmainīja Koko Šanele. 1925. gadā iedegusi Koko parādījās kādā pieņemšanā un izraisīja sensāciju. Uz pludmalēm sāk traukties visi, iedegums kļuva supermoderns, un 1936. gadā kompānija *L'Oreal* masu tirgum sāka piedāvāt pirmo iedeguma losjonu «Ambre Solaire».

Astroloģiskā prognoze februārim

Auns. Mēneša pirmā puse sola piesātinātu, saskarsmes, plānu un cerību pārpilnu dzīvi. Bet no 19. februāra sāksies enerģētikas kritums, parūpējieties par veselību.

Vērsis. Esiet gatavs negaidītiem izdevumiem. Koncentrējieties uz konkrētiem uzdevumiem, esiet praktisks un konsekvents. Pado-mājiet par savu tēlu.

Dvīņi. Būs aktuāli mācību, re-dzesloka paplašināšanas jautājumi. Publiska darbība, izdevēj-darbība, preču eksports un imports — lūk, sfēras, kurās panākumi vis-vairāk iespējami. Tos, kuri orien-tēti uz garīgu izaugsmi, šis mēne-sis var ievadīt nākamajā attīstības pakāpē.

Vēzis. Diez vai atradīsiet isto jūtu objektu, bet neieslīgstiet de-presijā.

Lauva. Pieaugs partnerattiecību nozīme. Jums būs iespēja gūt po-pularitāti un panākumus. Taču sa-skarsmi ar jums meklēs pretēja rakstura cilvēki. Koncentrējieties savam mērķim.

Jaunava. Par sevi vēl atgādinās janvāra problēmas. Tikai nestei-dzieties un nenervozējiet! Ievēro-jiet saprātīgu diētu, nepārpūlieties, saudzējiet nervus. Vāciet un ana-lizējiet informāciju, bet lēmumu atlieciet līdz mēneša beigām. No 3. līdz 12. datumam iespējama negai-dīta peļņa vai dāvana.

Svari. Ģimenes cilvēkiem sola jūtu uzplaukumu, bet neprecēta-jiem — jaunu milestību. Pirmajās divās nedēļās gaidāmi romantiski piedzīvojumi, svinības un sabied-riski pasākumi. Lietišķām sarunām šis nav piemērotākais laiks.

Skorpions. Par sevi atgādinās sen aizmirstas, bet neatrisinātas problēmas. Ģimenē iespējamās domstarpības naudas dēļ.

Strēlnieks. Jūsu dzīvē un attie-cībās valdīs zināms jucekļis. Var mainīties plāni, iespējamās dom-starpības ar tuviniekiem. Esiet uz-manīgi uz ceļa. Sargiet dokumen-tus, naudu un vērtspāpirus. Varat sastapt senus paziņas.

Mežāzis. Raizes var sagādāt fi-nansiālas saistības. Neparakstiet svarīgus dokumentus, neiegādājiet vērtspāpirus, neieguldiet nau-du. Kritiski vērtējiet jebkuru jaunu finansiālu piedāvājumu. Neai-zdodiet naudu un neņemiet kredītu.

Ūdensvīrs. Pirmajā dekādē var saasināties ģimenes un darba problēmas. Ar kredītu un subsīdiju no-formēšanu nesteidzieties. Iespēja-mi pārpratumi ar finansu in-spekciju.

Zivis. Sākumā iespējami šķēršļi un veselības pasliktināšanās, bet mēneša otrajā pusē var rasties problēmas un finansēm un darbu. Taču no 25. līdz 28. datumam in-tuīcija pateiks priekšā, kā rīkoties, lai gūtu panākumus.

Kā tikt galā ar stresu bez tabletēm

Ar jau būt, ka no rūpēm un pārdzīvojumiem veiksmīgi esat atbrīvojušies, tos atstājot vēcāji gadā. Stresu aizdejojuši Jaungada ballēs un aizskalojuši ar šampanieti. Bet ko darīt, ja dzīve tomēr sagādā jaunas stresa situācijas? Var izmantot alternatīvās medicīnas iespējas un iztikt bez tabletēm.

Galvas pašmasāža

Citiem vārdiem sakot, «matu aerobika». Tas nozīmē pakauša, plecu, skalpa un sejas masāžu. Tā stimulē kapilārus un pastiprina asins plūsmu galvas virzienā, mazinot stresu. Dažus paņēmienus var veikt pats, vai arī ar partnera vai drauga palīdzību. Ar vienu roku jāatbalsta pakausis, bet ar otru maigi jāglāsta galvvirsa virzienā no pieres uz pakausi. Vispirms vairākas reizes jāatglauž mati, bet pēc tam tie «jākemmē» ar pirkstu galiem, līdz jūtams atslābinājums.

Lai ātri novērstu galvassāpes, ar abām rokām jāaptver galva kā cepure, jāspiež, jāceļ uz augšu, jāatlaiž. Jāatkārto apmēram desmit reizes.

Homeopātija

Ir speciāli homeopātiskie līdzekļi pret stresa radītām galvas-

sāpēm. Jāieņem pa tableti saskaņā ar homeopāta ieteiktām devām.

Šiatsū

Tā ir sena japāņu terapija — «masāža ar pirkstiem», kas stimulē ķermeņa vitālās enerģijas plūsmu. Šiatsū speciālists terapijā izmanto pirkstus, elkoņus un pat ceļus un pēdas, veicot spiedienu uz ķermeņa enerģijas līnijām, kuras dēvē par meridiāniem. Dažus paņēmienus var veikt bez speciālista palīdzības.

Jānoguļas uz muguras un jāsprindzina viss ķermenis, sākot no kāju ikšķiem līdz skalpam. Tad pakāpeniski viens pēc otra jāatbrīvo katrs muskulis. Jāaizliedz rokas aiz pakauša un viegli jāmasē. Masāšanu pārtrauciet un atkārtojiet atkal. Pirms gulētiešanas tā būs labs līdzeklis arī pret bezmiegu.

Vācieša Jozefa Pilāta metode

Ar to var atbrīvoties no stresa, uzlabot stāju, līdzsvaru, spēcīnāt un padarīt lokanāku ķermeni, kā arī nostiprināt vēderpresi. Apgalvo, ka ar to varot pastiept muskuļus un pagarināt augumu pat par diviem centimetriem.

Apsēdieties uz krēsla spoguļa priekšā, rokas atslābinātas gar sā-niem. Ieelpojiet, vienlaikus mak-

simāli ceļot uz augšu plecus. Iz-elpojiet, nolaidiet plecus un viegli stiepiet uz leju rokas un pirkstus. Izvērsiet plaukstu uz āru, tad stiepiet rokas aiz muguras, satuvinot pirkstu virspusi. Tādējādi atbrīvosies krūškurvis un tiks nostiprināti muskuļi, kas notur taisnu muguru. Vingrinājums jāatkārto desmit reizi. Tas ir ideāls tiem, kas sasprindzina plecus, skaustu vai muguru.

Lavandas inhalācijas

Samaisiet dažus pilienus lavandas eļļas ar bāzes eļļu, piemēram, mandeļu, masējiet ar to deniņus vai pievienojiet piecus pilienus lavandas eļļas vakara peldei.

Pašhipnoze

Lielākā daļa cilvēku katru dienu nonāk vieglā hipnotiskā stāvoklī, ko parasti sauc par sapņošanu vaļā acīm. Hipnoterapijas iespējama notiek pilnīga fiziska un garīga relaksācija, veidojot tiltu starp prātu un ķermeni.

Lūk, efektīvs vingrinājums, ja vajag strauji atbrīvoties no stresa. Aizveriet acis, elpojiet dziļi un lēni. Koncentrējieties uz elpošanu, atbrīvojiet muskuļus un iztēlojieties, ka izelpojat visu spriedzi. Kad izveidojies atslābināts elpošanas ritms, atkal un atkal atkārtojiet pie sevis mērķi. To vien-

kā īslaicīgs patoloģisks stāvoklis, kuros GEAS izzudīs pati no sevis. Lielākajā daļā gadījumu GEAS ir hroniska gaita. Tomēr gandrīz katra GEAS slimnieka stāvokli var stabilizēt ar medikamentu un dzīvesveida pārmaiņām. Konsultējieties ar savu ārstu par jaunu un efektīvu medikamentu lietošanu.

Ko rekomendē ārsti?

- Ēst nesteidzoties.
- Izvairīties no taukaina, gāzes radoša (pupas, zirņi) uztura, stipras tējas, kafijas, šokolādes, alkohola, gāzētiem dzērieniem, košļājamās gumijas, citrusu un piparmētru saturošiem produktiem.
- Lietot uzturā daudz šķidruma un dārzeņu.
- Iet gulēt 2-3 stundas pēc maltītes.
- Necelt smagumus, neliekties pēc ēšanas.
- Nenēsāt apspīlētu apģērbu.
- Pacelt gultas galvgali par 15 centimetriem.

Informāciju sagatavoja Latvijas gastroenterologu asociācija

Šonedēļ dzimšanas dienu svin
Rušonas pasta nodaļas pastniece
Silvija Ukina,
Riebiņu pasta nodaļas pastnieks
Gunārs Šmukša,
Jersikas pasta nodaļas pastniece
Iveta Strupais,
Upmalas pasta nodaļas pastnieks
Ivars Vaivods-Sulte.
«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilārus un
pateicas par laikraksta izplatīšanu.

Visas vasaras, vasaras zeltītas
It kā gaistoši mākoņi skrien,
Bet, ja dziesmai un milai tu velti tās,
Viņas staro un smaržo arvien.

«Novadnieks» un
pagastu padomes sveic
šīs nedēļas jubilārus:

✽ 50 gados Pēteri Plonišu 5. februārī, 70 gados Valentīnu Gudlevsku 12. februārī, 75 gados Pēteri Ročānu 5. februārī, 90 gados Konstantīnu Šaroku 10. februārī AGLONAS PAGASTĀ;

✽ 50 gados Feodosiju Bogdanovu 5. februārī, Janīnu Bulmesteri 11. februārī AIZKALNES PAGASTĀ;

✽ 50 gados Afanasiju Ozoliņu 8. februārī, Mariju Čaču 10. februārī, 55 gados Jāni Leimani 10. februārī, 80 gados Helēnu Babri 10. februārī GALĒNU PAGASTĀ;

✽ 84 gados Antonu Rušenieku 5. februārī, 89 gados Francisku Muceņieci 7. februārī JERSIKAS PAGASTĀ;

✽ 70 gados Staņislavu Geriņu 8. februārī PELEČU PAGASTĀ;

✽ 75 gados Moniku Beču 5. februārī PREIĻU PAGASTĀ;

✽ 60 gados Jevagriju Fjodorovu — Maksimovu 10. februārī, 65 gados Ninu Remizovu 11. februārī, 70 gados Teklu Reču 4. februārī, 80 gados Jāzepu Pauniņu 9. februārī RIEBIŅU PAGASTĀ;

✽ 50 gados Jāni Vuškānu 11. februārī, 75 gados Veroniku Kļavinsku 8. februārī, 84 gados Moniku Svenči 11. februārī, 90 gados Teklu Lozdu 8. februārī ROŽKALŅU PAGASTĀ;

✽ 60 gados Ilmāru Smilgzdrīvu un Pjotru Jegorovu 7. februārī, 65 gados Valentīnu Molčanovu 6. februārī, Apolīnariju Ananjevu 7. februārī ROŽUPES PAGASTĀ;

✽ 80 gados Robertu Cakulu 10. februārī RUDZĀTU PAGASTĀ;

✽ 55 gados Anatoliju Berjozu 8. februārī, 55 gados Jāni Laizānu 11. februārī, 60 gados Bronislavu Deiko 8. februārī, 60 gados Skaidrīti Vucāni 10. februārī, 70 gados Genovefu Leičenko 7. februārī, 75 gados Mariju Valteri 11. februārī, 80 gados Reģinu Dzeni 8. februārī RUŠONAS PAGASTĀ;

✽ 55 gados Ilgu Dzjubinu 7. februārī, 55 gados Bronislavu Zaļānu 8. februārī, 65 gados Jāni Klibo 7. februārī, 70 gados Andreju Puduļu 11. februārī, 80 gados Bronislavu Pastari 4. februārī SAUNAS PAGASTĀ;

✽ 50 gados Jāni Znotiņu 5. februārī, 75 gados Nianilu Ananjevu 8. februārī, 75 gados Veroniku Znotiņu 11. februārī SUTRU PAGASTĀ;

✽ 75 gados Solomeju Lozdu 4. februārī, 75 gados Natāliju Vaivodi 10. februārī, 90 gados Teklu Babri 9. februārī UPMALAS PAGASTĀ;

✽ 65 gados Moniku Vaivodi 8. februārī, 70 gados Veroniku Tjarvi 11. februārī VĀRKAVAS PAGASTĀ.

Sveicam pilngadniekus:

✽ Sintiju Senku Peleču, Māri Svikļu Preiļu, Aleksandru Grīneviču Rožkalnu pagastā!

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Kas tad ir tavs uzticeīgais un gudrais kolps, kurā uzraudzeībā kungs pamete sovus ļaudis, lai jys tim dūtu eistā laikā bareibu? Laimeigs tavs kolps, kuru kungs atgōjis atrass tai dorūt! Patīši, es jums soku, jys padareis jū par vysa sova monta pōrvaļdniku.

Evangelijis nu Mt. XXIV,
45-XXIV, 47

Augsti gūdōtais prāvest,
GUGŌNA kungs!

Tys Kungs ir pareizi izvēlējis Jjus par sovu uztycamū kolpu, jo jau 50 godus Jjus uzraugot tieceigūs ļaužu boru, dūdūt tim eistā laikā goreigū bareibu. Lai Divs dūd Jums sovu svēteibu vēl daudzus godus izturēt veseleibā, dorūt šū svieteigū dorbu!

Rībeņu pogosta padūme

9. februārī plkst. 17.00 a/s «Preiļu siers»
zālē notiks diskusija par tēmu:

— apkures maksājumi un to tarifu samazināšanas iespējas;

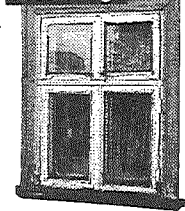
— dažādi.

Sarunu vadīs 7. Saeimas deputāts Jāzeps Šņepsts, kā arī tiks uzaicināti: Preiļu pilsētas domes izpilddirektors V. Veļeckis, Preiļu pilsētas domes siltumapgādes nodaļas direktors A. Dalka, preses pārstāvji.

Sludinājumus rubrikā
«Meklē darbu» un par
atrastām mantām
«Novadniekā» publicējam
bez maksas.

LAIKS MAINĪT LOGUS!

vecais logs

GLASKEK logs

GLASKEK

Plastmasas, koka un
alumīnija logi un durvis
ar stikla paketēm.
Palodzes.
Garāžas vārti un metāla durvis.

Rēzekne (filiale), Skolas iela 10,
tālr./fakss 46 21136, mob. tālr. 9 469877
Daugavpils (filiale, ražošanas), Imantas iela 23,
tālr. 54 24823, fakss 54 24710, mob. tālr. 9 297748

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona izglītības pārvalde

- ◆ 8. februārī pulksten 9.30 olimpiāde ķīmijā 9.-12. klasēm Preiļu 2. vidusskolā. Olimpiāde krievu valodā un literatūrā 5-7. klasēm izglītības pārvaldē. Pieredzes apmaiņas seminārs direktoru vietniekiem audzināšanas darbā Madonā. Folkloras skolotāju seminārs un stāstnieku konkurss «Teci, teci, valodiņa» Līvānu ģimnāzijā.
- ◆ 9. februārī seminārs «Bibliotēku funkcijas un vide to realizēšanai» rajona bibliotēkā.
- ◆ 13. februārī kursi angļu valodas skolotājiem Preiļu Valsts ģimnāzijā.
- ◆ 14. februārī olimpiāde krievu valodā (dzimtā valoda) 8.-9. klasēm Preiļu 2. vidusskolā.

Sporta klubs «Cerība»

- ◆ 9. februārī piedalīšanās Latvijas Jaunatnes (C 2 grupu) volejbola čempionātā Skrundā.
- ◆ 10. februārī LJBL sacensības basketbolā, Alūksnē — Līvāni.

- ◆ 10. un 11. februārī Preiļu kausa izcīņa minifutbolā (1990. dzimšanas gads) Preiļu 1. pamatskolā.

- ◆ 12. februārī skolu sports: dambrete (1.-9. klase) Rudzātos.

Sīļukalna kultūras nams

- ◆ 10. februārī pulksten 22.00 spēle grupa «Tranzīts».

Galēnu kultūras nams

- ◆ 9. februārī pulksten 22.00 balle. Dzied un spēlē Andris Skuja.
- ◆ 10. februārī pulksten 19.00 Līvānu amaterteātra izrāde, L. Balode «Tikai rozēs».

Riebiņu kultūras nams

- ◆ 10. februārī pulksten 14.00 Līvānu amaterteātra izrāde, L. Balode «Tikai rozēs». Pulksten 22.00 diskotēka, dīdžejs Lauris.

Rožupes kultūras nams

- ◆ 10. februārī pulksten 22.00 diskotēka «... un pašam patīk».

Informāciju sagatavoja L. Rancāne

Pārdod

jaunu pirti (3,6 x 3,2). Cērtu pēc pasūtījuma. Tālr. 53 76291;

dzīvokli. Tālr. 22461;

graudus. Tālr. 22726.

Iepazīšanās

Laucinieks (35 g.) iepazīsies ar sievieti līdz 39 g. Rakstīt: a/k 1, Aglonas 1, Preiļos, LV-5301.

Dažādi

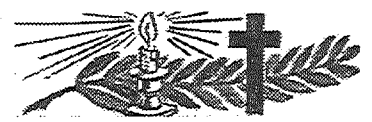
Pazudis melns laika medību suns Aizpuriešu sādžas apkaimē. Pret atbildību zvanīt: 9405449.

8. un 10. februārī pārdos brūnas dējējvistas un jaunputnus (5-6 mēn.). Iespējama gaiļu apmaiņa. Cenas sākot no Ls 1. Anspokos 8.00, Kastīrē 8.15, Baškos 8.25, Aglonas st. 8.35, Aglonā 8.55, Jaunaglonā 9.15, Ārdavā 9.35, Pelečos 9.55, Aizkalnē 10.15, Preiļos 10.35, Sutros 11.30, Rožupē 11.45, Vanagos 12.00, Līvānos 12.30, Jaunsilavās 13.15, Zundānos 13.25, Turkos 13.40, Steķos 13.55, Rudzātos 14.10, Priekuljos 14.30, L. Anspokos 14.40, Smelteros 14.55, Pieniņos 15.15, Riebiņos 15.30. Tālr. 21270, 1-9186065.

Iepērkam teles, bulļus,
govis, zirgus, aitas.
Noformejam subsīdijas.
Tālr. 55658.

Iepērk jaunlopus, govus,
zirgus, aitas un cūkgaļu.
Tālr. 23887, 55798,
9183601, 9459623.

Z/a «Ares» iepērk jaunlopus,
liellopus, aitas un zirgus.
Noformē subsīdijas. Samaksa tūlītēja.
Augstas cenas.
Tālr. 54621.

Izsakām līdzjūtību Lienei,
MĀTI zaudējot.

Bijušie klasesbiedri un audzinātāji:

Paliec, māt, smaidā,
Paliec, māt, glāstā,
Paliec, māt, jaukajā bērniības stāstā.
Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim
Brusam, MĀTI smiltajā izvadot.
Vārkavas pagasta padome

ANEKDOTES

Sarunājas divi inženieri no dažādiem institūtiem. Viens lepojas:

— Zini, mēs te nesem tā-ādu Karlsonu izgudrojām!

— Ei nu! Un lido ar'?

— Nē, lidot gan nelido. Toties kā ievārijumu rij!

●●●

Čukčas apmaldās. Viens saka:

— Šauj, varbūt palīgi atnāks.

Uzrunātais šauj, šauj, beidzot saka:

— Vairāk nevar! Bultas beidzās.

●●●

Muitnieks atnāk mājās, skatās — priekšnamā viens lieks kurpju pāris. Iznāk sieva. Muitnieks saka:

— Atzīsties, kurš vēl ir mājās, citādi es kā muitnieks tūlīt visu pārmeklēšu!

— Mājās neviena nav.

Virš:

— Tā, virtuvē neviena nav... Hallē arī neviena nav...

Tad viņš atver skapi. No turienes izstiepijas roka ar 100 dolāriem.

— Hmm, arī skapī neviena nav.